

DRAUGAS

PERIODICALS
September 14, 2004
Vol. XCV

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

95-IEJI METAI

ANTRADIENIS - TUESDAY, RUGSĖJO — SEPTEMBER 14, 2004

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 09-13-04

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

95th ANNIVERSARY

Nr. 176
Kaina 75 c.

Šiame numeryje:

Bicūlystė

Sveikatos klausimais.
2 psl.

Pasilipęs kitam ant galvos, aukštesnis nebūsi. Krikščioniškos vertybės politikoje.
3 psl.

Adelės Dirsytės suakutys.
4 psl.

Kitu žvilgsniu: dabar ir mūsų mirties valandą.
5 psl.

Nuo netobulų eilių iki ekonomikos stebuklo.
6 psl.

35 metai be muziko Juozo Bertulio. Netikėtas kun. dr. A. Žygo apsilankymas Cicero, IL.
8 psl.

Sportas

* Atvirojo JAV teniso čempionato nugalėtoja moterų vienietė varžybose tapo devintoji varžybų raketė devyniolikmetė rusė Svetlana Kuznecova. Ji šeštadienį finale 19,000 žiūrovų akivaizdoje per 74 minutes 6:3, 7:5 įveikė 22 metų tautietę Jeleną Dementjevą. Be pagrindinio prizo, nugalėtojai atiteko 1 mln. JAV dolerių čekis.

* JAV pasibaigusiame Tarptautinės sportinių šokių federacijos (ISDF) „Grand Slam“ varžybų serijos penktajame rate Lotynų Amerikos šokiuose vilniečiai Andrius Kandelis ir Eglė Visockaitė tarp 60 porų nepateko į šešių dalyvių finalą bei tenkinosi aštuntąja vieta.

* Sekmdienį Darmštate (Vokietija) Lietuvos sportininkų triumfu baigėsi finalinis planetos šiuolaikinės penkiakovės pasaulio taurės varžybų ratas — Edvinas Krungolcas buvo pirmas, o Andrejus Zadneporovskis užėmė antrąją vietą.

* Sekmdienį Berlyne vykusiose ISTAF varžybose penktą pergalę iškovojo du kart olimpinis ir pasaulio čempionas diskometikas Virgilijus Alekna. Sekmdienį jis diską nusviedė 68.12 m.

Naujausios žinios

* Parlamentinė komisija kitą savaitę baigs tyrimą dėl galimo teisės saugos pareigūnų piktnaudžiavimo ir politikavimo.

* Beveik trečdalis rinkėjų po Seimo rinkimų ministro pirmininko poste norėtų matyti A. Brazauską, rodo apklausa.

Valiutų santykis

1 USD — 2.821 LT
1 EUR — 3.452 LT

Vyskupai ragina su atsarga žvelgti į „svieto lygintojus“

Vilnius, rugsėjo 12 d. (BNS) — Likus mėnesiui iki Seimo rinkimų, Lietuvos vyskupai paragino tikinčiuosius vertinti kandidatus ne pagal jų da-lijamus priešrinkiminius pažadus, o pagal kasdienius darbus ir elgesį.

„Reikia paisyti ne priešrinkiminės labdaros, kandidatų dovanėlių bei pažadų, bet kasdienio elgesio — ar jie solidarūs su stokojančiais kukliu ir santūriu savo gyvenimu. Pamąstykite, ar išsivaistantys neišsiskiria kilmės milijonus rinkimų propagandai tikrai siekia tiesos pergalės ir

socialinio teisingumo“, sakoma sekmdienį Šiluvoje paskelbtame vyskupų priešrinkiminiame laiške.

Jame tikintieji raginami „pasikliauti partijomis ir politikais, kurie nuveikė sunkiausią nepriklausomos Lietuvos valstybės statymo darbą — padėjo pamatus, surentė sienas“.

„Tiesa, ne visuomet jiems ejoji lengvai ir greitai, dar daug reikia lopyti, taisyti gausias klaidas ar net naujai mūryti. Tačiau negi labiau pasitikėjimo verti tie, kurie suvilioti Europos pinigų šlamesio paskutinę aki-

mirką pripuolę šaukia — „mes geriau už kitus išskelsime pamatų tvirtumą vainiką?“, rašoma Katalikų bažnyčios hierarchų laiške.

Jame pažymima, kad siekiant geresnio gyvenimo visiems Lietuvos žmonėms, iš partijų derėtų laukti ramesnio darbo ir tęstinumo.

Pabrėžiama, kad Bažnyčia prieš kiekvienus rinkimus patvirtina, kad neremia nė vienos konkrečios partijos, susivienijimo ar kandidato, tačiau nededa tarp jų ir lygybės ženklą.

Laiške vyskupai teigia atsi-

ribojantys nuo politikų pastangų sudaryti išpūdį, kad kuris nors iš jų yra artimas Bažnyčiai.

Laiške pabrėžiama būtinybė suvokti, kad atsakingi politikai — tie, kurie supranta, kokia svarbi tolygi visuomenės raida.

„Tačiau seniai praejo „svieto lygintojų“ laikai. Su atsarga žvelkite į žadančius apginti žemdirbius ar mokytojus ir gydytojus, pasirūpinti kaimu ar miestu, atimti iš vieno ir duoti kitiems“, laiške raginami valstybės gyventojai.

Anot vyskupų, tik bendra gerovė taps visų gerove.

Seniausias Lietuvoje universitetas jubiliejų pasitiks atsinaujinęs

Vilnius, rugsėjo 13 d. (BNS) — Seniausias Lietuvoje ir vienas seniausių Rytų ir Vidurio Europoje Vilniaus universitetas 425-ąjį jubiliejų pasitinka pasipuošęs, praturtėjęs naujais leidiniais ir pasirengęs ateities iššūkiams.

Šią savaitę Vilniaus universitete prasideda 425-ojo jubilėjaus minėjimo iškilmės, kurių metu bus surengtos tarptautinės mokslininkų ir studentų konferencijos, universiteto garbės daktarų vardų įteikimo ceremonijos, parodyta studentų fantastinė roko operetė „Neformatas“.

Pirmadienį vykusioje spaudos konferencijoje VU rektorius Benediktas Juodka pristatė pagrindinius jubiliejinis renginius, šventės progą išleistus vertingus ir įdomius leidinius bei suorganizuotą ekskursiją po atnaujintą universitetą.

Nukelta į 7 psl.

Spaudos konferencija Vilniaus Universitete (iš kairės): prof. Vyngintas Bronius Pšibilskis, akademikas Benediktas Juodka ir prof. Alfredas Bumblauskas. Valdo Kopūsto (ELTA) nuotr.

NATO nesteigs naujų karinių bazių Lietuvoje

Vilnius, rugsėjo 13 d. (BNS) — NATO karinė vadovybė neturi ketinimų steigti naujas bazes ir Sąjungą įstojusiu naujų narių teritorijose.

Kaip žurnalistas pirmadienį Vilniuje sakė NATO karinio komiteto pirmininkas generolas Haraldas Kujat, NATO bazių plėtra ir Rytus nesvarstoma per Karinio komiteto išvaizduojamus posėdžius Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje, „nėra jokių su tuo susijusių veiksmų planų“.

Panašių pareiškimų pra-

ėjusią savaitę yra padaręs ir Rusijoje viešėjęs NATO jungtinių ginkluotųjų pajėgų Europoje vyriausiasis vadas generolas James Johnes.

Jo nuomone, NATO bazių esama per daug, jų skaičių reikia apskritai mažinti taupumo ir karinės strategijos sumetimais.

Tuo tarpu pakilimo ir nusileidimo tako Zoknių oro uoste rekonstrukcija išplės ratą NATO sąjungininkų, kurie gali atsiųsti savo kariuos oro policijos misijai vykdyti.

„Šį mėnesį bus užbaigtas pakilimo tako rekonstrukcijos etapas, ir tai suteiks daugiau lankstumo. Todėl mes tikimės galesių priimti skirtingus lėktuvus, priklausomai nuo pakilimo tako būklės“, sakė H. Kujat.

NATO Karinio komiteto vadas taip komentavo situaciją, kai likus dviem savaitėms iki Danijos karių misijos pabaigos tebėra neišku, kuri valstybė pakeis danus, nes planuoti Didžiosios Britanijos naikintuvai „F-3 Tornado“ yra per sunkūs Zoknių pakilimo takui.

Policininkai prašo leidimo rengti bado akciją

Vilnius, rugsėjo 13 d. (BNS) — Vidaus reikalų sistemos respublikinė profesinė sąjunga pirmadienį kreipėsi į Vilniaus merą Artūrą Zuoką, prašydama leisti jai organizuoti pareigūnų bado akciją prie Seimo.

Ją ketinama rengti nuo spalio 5 dienos. Bado akcijoje dalyvaus vidaus tarnybos pareigūnai tarnybinėmis uniformomis ir civiliais drabužiais, taip pat ir užsienio valstybių policijos profesinių sąjungų atstovai.

Bado akcija siekiama atkreipti Seimo ir vyriausybės dėmesį į darbo užmokesčio indeksavimo problemas sprendimo vilkinimą.

Vilniaus miesto savivaldybės atstovai teigė, kad prašymo surengti bado akciją pirmadienį dar nebuvo matę ir jo dar negrąžinę.

Ankstiau profesinė sąjunga skelbė, kad ketina surengti bado akciją ne tik prie Seimo, bet ir Konstitucinio Teismo, reikalaujant iš valdžios daugiau dėmesio policininkų atlyginimui ir kitoms problemoms.

Lietuvos Vidaus reikalų sistemos respublikinės profesinės sąjungos pirmininkas Artūras Černiauskas sako, kad vidaus reikalų sistemos darbuotojai negauna viso atlyginimo, kurį uždirba.

„Išvaizduokit, žmogus, atidirbęs mėnesį, ateina pasiimti atlyginimo ir jis tikisi gauti jį visą, o jam pasako, kad gaus 30 proc. mažesnę atlyginimą, nes nėra skirta lėšų jam išmokėti. Ši situacija tęsiasi jau dvejus su puse metų“, skundėsi A. Černiauskas.

Žurnalistas E. Ganusauskas parašė „visą tiesą“

Vilnius, rugsėjo 13 d. (BNS) — Nušalintojo nuo prezidento pareigų Rolando Pakso bendražygis Edmundas Ganusauskas pirmadienį pristatė savo knygą „Taikiny Nr.1“, kurioje išdėstė asmeninį požiūrį į prezidentinį skandalą ir trylukio darbo Prezidentūroje mėnesius.

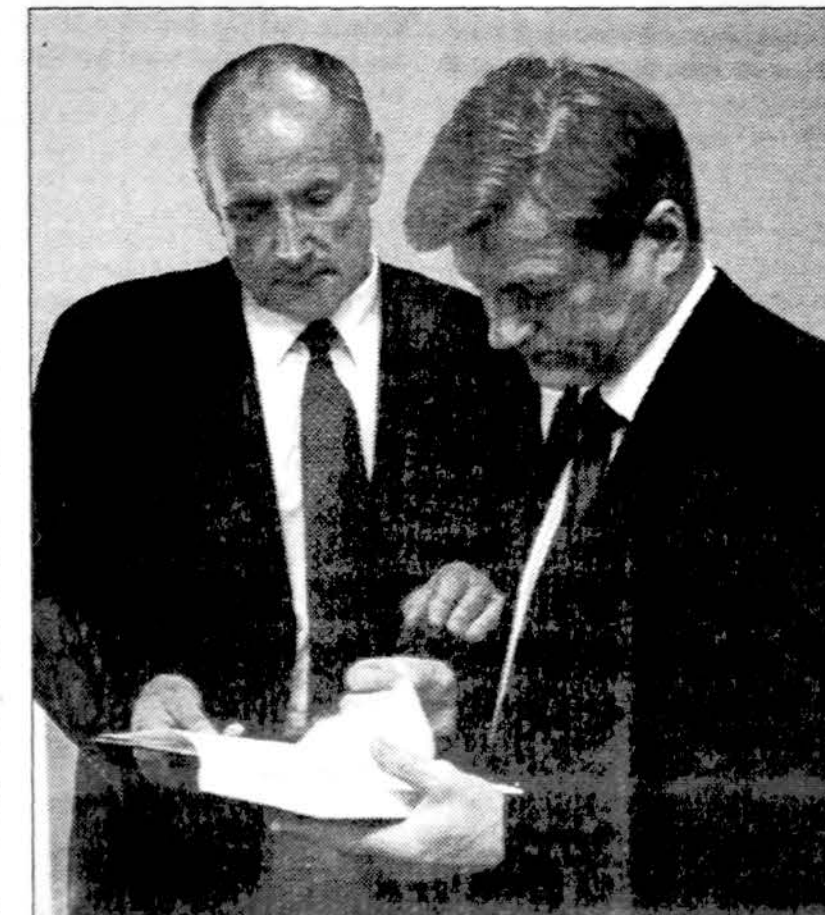
Prezidento patarėju dirbęs E. Ganusauskas teigė pradėdamas dirbti Prezidentūroje mąstęs apie knygą po R. Pakso kadencijos, bet nesitikięjęs „kad taip greitai reikės rašyti“.

Anot autoriaus, jo knyga yra „tarsi atsvara tam dideliame neteisėybės srautui ne tik per apkaltos procesą, bet ir per visus 13 mėnesių, kuris pylėsi kaip iš gausybės rago“.

E. Ganusausko vertinimu, apkaltos proceso metu buvo pamintas žurnalistinis principas išklausyti antrąją pusę, ir ši knyga bus antroji, kita nuomone.

Pirmąjį knygos egzempliorių E. Ganusauskas įteikė R. Paksui, kuris žurnalistas teigė noris tikėti, kad ji nebus uždrausta.

Kita R. Pakso rėmėja Aušrinė Marija Pavilionienė spaudos

Nušalintasis prezidentas Rolandas Paksas ir jo buvęs patarėjas žurnalistas Edmundas Ganusauskas. Valdo Kopūsto (ELTA) nuotr.

konferencijoje pavadino knygą „Iakoniškai ir subtiliai papasakota niekšybės istorija“.

E. Ganusausko teigimu, knyga išleista jo paties ir jo draugų lėšomis.

STT apieškojo R. Pakso rinkimų kampanijos stebėjimą atlikusią bendrovę

Vilnius, rugsėjo 13 d. (BNS) — Galima teisės saugos pareigūnų piktnaudžiavimą ir politikavimą tiriančios Seimo laikinosios komisijos vadovas Raimondas Šukys pirmadienį žemdirbius ar mokytojus ir gydytojus, pasirūpinti kaimu ar miestu, atimti iš vieno ir duoti kitiems“, laiške raginami valstybės gyventojai.

R. Šukys pranešė komisijos nariams, jog STT susidomėjo, kodėl jis 2003 m. pradžioje išgijo iš žiniasklaidos tyrimus ir reklamos stebėjimą atliekančios bendrovės „TNS Gallup“ atliktą Rolando Pakso prezidento rinkimų kampanijos reklamos stebėjimo dokumentus.

R. Šukys taip pat pranešė esąs kviečiamas į STT apklausai, todėl atsisakė pirmininkauti posėdžiui, į kurį pirmadienį buvo pakviesti STT vadovai.

STT vadovas Valentinas Junokas po posėdžio atsisakė komentuoti savo agentų veiksmus, paaiškinęs, kad tai yra ikiteisminio tyrimo dalis, ir jis negalys teikti informacijos apie jį be tyrimą vykdančio prokuroro leidimo. Jis nenurodė to prokuroro pavardės.

Tačiau jis teigė, kad STT veikla nepažeidžia įstatymo.

„TNS Gallup“ vadovas Gy-tis Juodpusis patvirtino, jog praėjusią savaitę Specialiųjų tyrimų tarnybos agentai bendrovėje atliko finansinių dokumentų už 2002-2003 metus po-ėmį ir apklausė jį patį.

„STT domėjosi, kas iš mūsų pirkto reklamos stebėjimą, kas yra mūsų klientai, ar aš pažįstu R. Šukį, ar jis mums sumokėjo, kaip yra nurodyta“, sakė G. Juodpusis.

Jo teigimu, R. Šukys nupirko R. Pakso reklamos stebėjimą 2003 metų vasarį.

Po rinkimų kampanijos bu-vo kilę įtarimų, jog R. Pakso reklamai išleido daugiau lėšų, negu nurodė savo ataskaitoje.

„TNS Gallup“ atlikto R. Pakso rinkimų kampanijos stebėjimo medžiaga praėjusį lapkritį buvo pateikta Seimo laikinajai komisijai. Tyrimo metu buvo nustatyta, jog R. Pakso agitacijos apimtys buvo 2-3 kartus didesnės už Valdo Adamkaus, nors oficialiai skelbtos abiejų kandidatų išlaidos skiriasi nežymiai.

Ugnies misterija „Pasaulio medis“ pradėjo rudens lygę

Vilnius, rugsėjo 13 d. (ELTA) — Vėlų sekmdienio vakarą Vilniaus Kalnų parko stadione festivalio „Sostinės dienos“ dangų nušvietusios išpūdingo dydžio ugnies skulptūros ir apšviestų sutartinės paskelbė tamsos laiką — rudens lygę.

Ugnies misterijos „Pasaulio medis“ kūrėjai ir skulptūrų autoriai šiemet rėmėsi pasaulio medžio simbolika. Visą savaitę konstravę 5-9 metrų aukščio darbus menininkai sunaudojo 8 kubinius metrus medienos, 4,500 kilogramų šiaudų, o suvirtinančioms konstrukcijoms — 320 kilogramų metalo.

Pasidžiūrėti ugnies žaidimų misterijos susirinkę svečiai iš pradžių gailėjo, kad tokias gražias skulptūras pasiglemš ugnis. Tačiau prasidėjus misterijai

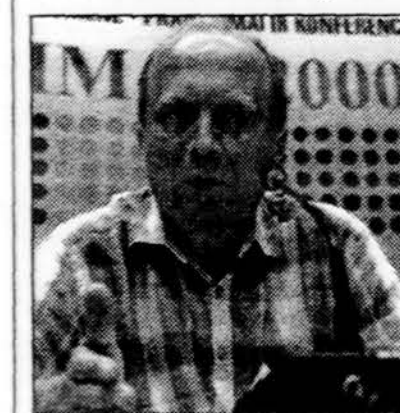
įsitikino, kad ji — ne naikintoja, o menininkų bendraautore.

Skambant sutartinėi „Lioj lyja ta gervėla“ pirmoji nušvito Kazio Gervėlos skulptūra „Sėja“. Iš šiaudinio tinklo, tarsi sėjos, ugnis į žemę „sėjo“ pamazū išsibiančius degančius kamuolius.

Antrąją ugnies skulptūrą Arvydas Ališanka paskyrė vieniems, šiais metais mirusiems. Staigiai stulpų ir dangų kilusi ugnis išryškino tai, ką slėpė šiaudai — ant kiekvienos „Gedulo liepos“ šakos tupintys paukščiai — vėles.

Dar pasidžiūgti saulės šiluma kvietė Ryto Belevičiaus „Saulė sodų sadina“. O Mariaus Grušo „Jievaras“ tarsi vėl grąžino į realybę — nebe žaismės, o tylos ir susikaupimo laiką.

Konservatoriai siūlo privilegijomis skatinti santuoką ir gimstamumą

Andrius Kubilius. Valdo Kopūsto (ELTA) nuotr.

Vilnius, rugsėjo 13 d. (BNS) — Opozicinė Tėvynės sąjunga (TS) savo rinkimų programoje siūlo finansinėmis pri- vilegijomis skatinti gyvenimą santuokoje ir gimstamumą, taip pat sukurti apsaugos nuo Rusijos įtakos strategiją.

„Vien tik įkalbinėjimas gimdyti daugiau vaikų nieko nepakeis. Valstybė turi galvoti apie konkrečius sprendimus. Reikalingas visas kompleksas priemonių, kuris įtikintų jaunąsias šeimas gyventi santuokoje ir auginti daugiau nei vieną vaiką, kad būtų užtikrintas tautos išlikimas“, pristatydama

mas rinkimų programą pirmadienį Seime surengtoje spaudos konferencijoje sakė TS vadovas Andrius Kubilius.

Stiprios šeimos reikšmę pabrėžiančioje TS Seimo rinkimų programoje „Į sekmes Lietuvą“ siūloma didinti motinystės (tėvystės) pašalpą daugiau nei vieną vaiką auginančiai šeimai, atleisti šeimos narius nuo gyventojų pajamų mokesčio tais metais, kai jų vaikams sukan-ka 18 metų, šeimoms, auginan-čioms bent du vaikus, suteikti pirmenybę gauti lengvatinių kreditų, pirmenybę ir valstybės tarnybą priimti motinas, auginančias bent du vaikus, santuokoje gyvenantiems asmenims padidinti neapmokestinamąjį minimumą iki 350 litų.

A. Kubilius teigė nemanas, jog tokios priemonės pažeistų Konstitucijoje įtvirtintą asme-ny lygiatėsiškumo principą. Programoje taip pat pabrėžiama bendruomenių, mokyk-los, Bažnyčios reikšmė. Siūlo- ma nustatyti, jog įstatymų nus- tatyta tvarka vietos bendruo- mėnei būtų pervedama 2 proc. tos bendruomenės gyventojų pajamų mokesčio.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

AUGALINIS KASNIS
ATSTOJA BRANGIUS
VAISTUS

IONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

Suriebėjęs cholesteroliu (per 200), kraujas gydomas vaistais. Statin. Gydytis reikia visą amžių, vaistai brangūs ir gali žaloiti kepenis. Reguliariai tiriamas kraujas. Susekus jo pakankimą, vaistas neimamas. Tai kur tada dėtis tokiam ligoniui? Štai yra gera išeitis.

Dabar Toronto universitete dirbanti tyrinėtoja Cyril Kendali, Ph.D. gydė vidutiniai riebi cholesteroliu kraują 13 ligonių su Superdiet ir po mėnesio suliesėjo kraujas 30 proc. — tai tiek, kiek minėti vaistai suliesina. Jis juos pasotindavo.

Tos dietos veiksmingos sudėty yra amonds (migdolai), soy (soja), daržovės — vaisiai ir selenos (fiber). Ji gera tiems, kurie nori pagerinti savo sveikatą ir negali imti vaistų kraujo suliesinimui.

Ta dieta patogi. Ji gaunama maisto parduotuvėse ar „Health food store“. Joje migdolai turi daug monounsaturated riebalų, kurie prilaiko gerąjį (HDL) cholesterolį; tirpstantis stambėnų — selenose, vaisiuose, daržovėse ir javuose esančios, veja lauk blogąjį (LDL) cholesterolį; augalinis margarinas maitina blogąjį cholesterolį, o soja padeda kepenims pašalinti blogąjį cholesterolį. Minėti 30 proc. sumažina kraujo riebumą — šis kasdien valgomas maistas. Valgyk jį ir tamsia.

1. Tris kart po pusę valgomos šaukšto plant sterol margarinė (iš Health food store).

2. Tris puodelius (8 oz) sojos pupelių pieno.

3. 24 migdolų riešutai.

4. Vienuolika kartų vaisių (iš nekrakmolingų daržovių (išskaitant baklažanų — „eggplant“ ir okra).

5. Pusantros riekės avizinių stambėnų duonos (be cukraus

ir riebalų, gali ir kitų visų grūdų būti pridėta).

6. Pusė puodelio „oat bran“ javainių.

7. 6 oz. sojos jogurto, pasaldinto medumi (amerikiečiai saldina valgomu šauktu vaisių uogienės).

8. Pusė puodelio virtų pupelių (great Northern, Kidney, lentils ar chickpeas).

9. Pagrindinis valgis: vegetariškas chili, vegetable curry, soyburgers, soy deli slices, pupelės.

10. Pusė valgomos šaukšto Metamucil, kartu sumaišius su puodeliu (8 oz) vandens — tris kartus.

11. Pusė puodelio miežinių kruopų — keturis kartus per savaitę.

Riebakraujai turėtų tučiuojai imti valgyti Ovo-lacto vegetarinį maistą (pirm išgalės išgyti minėtą „Superdiet“): tai 5 kart dienų valgytas daržovių (svogūnas, morka, kopūstas, pomidoras, bulvė); 4 kart vaisių (obuolys, bananas, apelsinas, vynuogės); 4 puodeliai be riebalų pieno — saldaus ar rugusio; 8 puodeliai vandens; pupos, pupelės, javainiai, lietuviška duona; vaisių, daržovių ar pieneniška sriuba; kiaušinio baltymas; riešutai (migdolai be luobelės); du valgomos šaukštai Canola aliejaus.

Valgant „Superdiet“ ir su normavus riebalus kraujyje, pamažu pereinama prie minėto Ovo-lacto vegetariško maisto, esant gydytojo žinioje. Reguliariai tikrinamas kraujo riebumas. Reikale grįžtama prie „Superdiet“.

Musiškiai dar nevertina riebaus maisto pavojaus. Jis be laiko marina. Todėl visa jėga tvarkykimės. Čia paduotos tokios tvarkos gairės. Sėkmės.

Šaltinis: „Prevention“, September 2003, vol. 55, No. 9.

Pakuonio miestelio ir bažnyčios
sukakties minėjimas

Birželio 26—27 d. Pakuonis minėjo miestelio 260—ąsias ir pirmosios bažnyčios 210—ąsias metines. Šventę organizavo seniūnija, parapija, mokykla bei Prienų kultūros centras. Spalvingus kvietimus su renginių programa visiems miestelio gyventojams labdarinai išnešiojo pašto darbuotojai. Šventėje dalyvavo Prienų rajono meras Antanas Gustaitis, savivaldybės administracijos direktorius Alvydas Vaicekuskas ir kiti garbingi svečiai. Mokyklos salėje parodytas valandos trukmės video filmas apie Pakuonį, jo istoriją ir gyventojus. Po to nusipelnusiems mokytojams, gražiausių sodybų šeimininkams, buvusiems viršaičiams bei seniūnams įteikė padėkos raštą, kuriuos puošė naujasis miestelio antspaudas ir herbas. Dailininko Rolando Rimkuno sukurtas Pakuonio herbas patvirtintas šių metų balandžio 23 d. prezidento dekretu. Naujame miestelio simboliuje pavaizduotas obelis medis, pasaulio tautų kultūrose ženklintais motyvais derlingumą. Žydinti obelis byloja apie amžiną jaunystę, taiką ir grožį. Medžio šaknys — tai ryšio su žeme ir šeima simbolis. Upės tėkmė žymi laiką, praeitį, nuolatinių atsinaujinimą. Pakuonio miestelio šventėje varžėsi gatvės krepšininkai, vyko dvipūdes kilnojimo varžybos, meninė programa parodė Pakuonio, išilauzo, Balbieriškio seniūnijų dailininkai, šokėjai bei muzikantai, Birštono folklorinis ansamblis „Raskila“ ir kiti.

Sekmadienį, grojant pučiamųjų orkestrui, miestelio vėliava iškilmingoje eisenoje atnešta į bažnyčią, kur ją pašventino vysk. Juozas Žemaitis, MIC. Po to ganytojas vadovavo šv. Petro ir Pauliaus atlaidų Mišioms, pamokslą trumpai priminė Pakuonio bažnyčios istoriją ir pakvietė visus savo širdyse kurti dvasinę gyvyje Dievo šventovę.

BŽ, 2004 m. Nr. 13—14

DRAUGAS
Metams JAV — 100 dol.
Metams tik šeštadienio
laida 60 dol.
Metams tik „Bicilystės“
laida 40 dol.

Naujosios Akmenės „Aušrinės“ dienos centro berniukai Šamoningos asmenybės ugdymo (S.A.U.) programos metu kuria dovanėles savo mamytėms. „Aušrinės“ dienos centrą lanko daugiau kaip 100 vaikų, ji remia „Vaiko var-tai“ mokslo labdaros organizaciją, veikianti Čikagos priemiestyje.

Ritos Venclovičienės nuotrauka

NEMOKAMOS VĖŽIO PROFILAKTIKOS
2004 M. AKCIJA

Moterys krūtų patikrinimas

Šių metų gegužės mėnesio pirmas šeštadienis buvo skirtas švęsti Lietuvos įstojimą į Europos Sąjungą. Nedirbome.

Buvo atlikti, Lithuanian Mercy Lift apmokami, krūtų vėžio profilaktikos moterų patikrinimai visuose Lietuvos onkologijos centruose: Vilniuje, Kaune, Panevėžyje, Šiauliuose ir Klaipėdoje gegužės mėnesio keturis šeštadienius ir pirmą birželio šeštadienį.

Jau dabar prisipratę prie darbų, susitarimai ir sutarčių pasirašymai palengvino LML ir OC darbus. Kaip ir praėjusiais metais, patikrinimai vyko šeštadieniais, kadangi centrų uždaryti ir buvo be kitų trukdymų aptarnautos, ypač dirbančios arba iš toliau atvažiuojančios. Labai vertinu visus, visus OC gydytojus, onkologus, terapeutus, registratūros darbuotojus, kurie pasiaukoję gegužės, šiais metais ne taip gražias, bet šaltesnes, šeštadienio dienas ir kartu su LML parodė meilę mėnesiui skirtam motinai, ypač centro metodinėm gyd. Birutė Aleknavičienė.

Vos pasklido žinia, ir moterys pradėjo registruotis. „Laukėme“, sakė viena kita moteris. Ir vėl nepaprastai susidomėjimas ypač iš mažesnių vietovių. LML ir „Nedelsk“ akcijos praverė akis ne tik moterims, bet ir Sveikatos apsaugos ministerijai, nes perka VUOC institutui ir Kauno OC naujus mamografijos aparatus, dabar turės po du ir moterims nereikės laukti eilės. Taip pat perkamas skaitmeninis aparatas, pritaikytas krūtų vėžiui tirti, kuris galės iš kitų ligonių, turinčių mamografus, atradus įtariamą diagnozę persiųsti į VU OC institutą, kur du specialistai galės patvirtinti diagnozę.

Vilnius

Vilniaus universiteto Onkologijos institutas, kaip tik yra Santariškių klinikinė miestelė, kuris lengvai pasiekiamas iš geležinkelio ir autobuso stotelių, leidžiant iš Lietuvos atvykti gydytis. Žmogus juk turi teisę gydytis arba patikrinti, kur jis pageidauja.

Pasitikrinimo moterys daugiausia iš Vilniaus 173, Visagino 2, Utenos 1, Elektrėnų 1, Lentvario 5, Grigiškės 5, Skaidiškio sodų 4, Nemencinės 2, Baisių sodų 2, Ukmergės 37, kurias atvežė, parpinus transportą, savivaldybė, Biržų 40, kurias dar kartą atvežė „Mazeikių naftos“ Biržų filialo autobusas, išrūpinęs Elzbieta Dagienės, kuriai buvo amputuotos abi krūtys per 5 metus, Anykščių 2, Avizėnų 1, Kelmės 1, Paberžės 1, Kauno 1, Molėtų

7, kurias atvežė Molėtų visuomenės sveikatos skyriaus išrūpinęs autobuselis ir Lietuvos operos bei baletų teatro primadonos Reginos Šilinskaitės rūpesčiu moterys su negalia: iš Šilalės 1, Avižių 1, Lazdijų 1, Švenčionių 2, Švenčionių 1, Maišiagalos 1, Didžiosios Riešės 2 ir Jūzūnų 1, ir viena iš Sankt Peterburgo.

Išvardinau miestų ir miestelių nusipelnusių žmonių, kurie rūpinasi moterų, jų mamų, seserų ir dukrų sveikata. Jiems LML dėkoja visa širdimi.

Pacientė ir tik viena, kuriai įtarta karcinoma, jau išoperuota. Manoma, I stadijos vėžys. Moteris 66 metų iš Grigiškio. Daktaras, kuris ją priėmė akcijos metu, sako, kad iš pradžių prieš mamografiją to naviko nepastebėjo, kai moteris grįžo po mamografijos ir mamografijoje buvo matyti židinkas, tai tuomet ir jam pavyko atrasti nedidelį mazgelį. Štai kokia mamogramų nauda.

Iš neonkologinės patologijos dominuoja mastopatija. Ši diagnozė gerokai priklauso nuo mamologų: vieni ją „mėgsta“ rasti beveik kiekvienai, kiti ne. Siuntimai atvykti ultragarsui išduoti 26, dažniausiai jaunoms moterims.

Patikrintos moterys prieš 40 iki per 71 metų.

Klaipėda

Klaipėdos ligoninės onkologijos departamento vadovas, gyd. Martynas Pušinskas buvo pirmas, kuris atsiuntė duomenis. Jau naujai remontuotame onkologijos departamente nuo 7 ryto atvyko moterys pasinaudoti LML išrūpinta nemokama akcija.

Kadangi Klaipėdos rajonas nemažas gyventojais ir plotu, jau antri metai su vyr. gyd. prof. Vincu Janušoniu susitarė patikrinti 300 moterų. Patikrinko 303.

Moterys buvo nuo 40 iki ir per (dvi) 75 metų. Atvyko: iš Klaipėdos 211, Klaipėdos rajono 37, Palangos 11, Kretingos 17, Mazeikių 4, Plungės 7, Šilutės 7, Tauragės 4, Skuodo 2 ir Akmenės 1.

Mamografijos įtarta, trys moterys, kurioms įtarta I stadijos vėžys, jau po operacijų, gydosios toliau. Patologijos iki karcinomos 26-ies, kurias gydytojai stebės toliau. Visos trys iš Klaipėdos.

Panevėžys

Panevėžio ligoninės konsultacijos klinikoje vadovė, vyr. gyd. R. Paliokaitė stengėsi akciją praplėsti po tolimesnes rajono gyventojų vietas. Taip ir įvyko: net ir iš tolimesnių miestelių atvyko moterys, ku-

rioms sunkiau atvažiuoti.

Patikrinta 250 moterų: iš Panevėžio ir rajono 135, Biržų 23, Anykščių 16, Krekenavos 3, Pasvalio 15 ir Kupiškio 16. Rokiškio 24-ioms, transportą išrūpino verslininkas R. Sirgėdas, su kuriuo susipažinau S. Balzoko renginyje verslininkams iš Lietuvos. Klausė, kada važiuoju į Lietuvą, atsakiau — už dviejų savaitių. Kadangi mano senuoliai iš Rokiškio krašto iš tėvo pusės, suartėjom. Paašikinau apie mūsų LML akciją ir pasisilū prisidėti, du šeštadienius nuvežė moteris iš Panevėžio. Surinko moteris Visuomenės sveikatos skyrius. Toliau patikrinom moterų: iš Dambavos 2, Žibartonių 1, Adomyno kaime, kur gyvena 450 žmonių, palaidojau savo pusės, mirusią nuo gimdos vėžio, nesigydę, slėpę, niekas nežinojo, ir paraginau moteris per gedulingus pietus patikrinti krūtis bei sveikatą. Viena jos giminaitė surinko 12 moterų ir mokyklos autobuselis jas atvežė. Deja, viena II stadijos vėžiu ir gydosios. Dr. Paliokaitė išrūpino joms vėl atvykti ir patikrinti ginekologiškai. Dar patikrinom: iš Šimonių 2 ir Stautėnų 1. Šiuo atveju daug padėjo susipažinimas ir susitikimas su pusės seserės giminėmis, kadangi ji vaikų neturėjo.

Šiauliai

Šiauliuose Onkologijos centre šiais metais patikrinta 250 moterų. Spara matysite, kad daugiausia registruotų moterų buvo atvykę iš rajonų. Šiaulių miesto savivaldybė rūpinasi, kad moterys atvyktų be siuntimų, tik miestietės gali pasidaryti mamogramą bet kada savaitės bėgyje, nemokamai. Musų akcijos skelbimuose ir buvo parašyti raginimai pasinaudoti ta proga ir užleisti gegužės šeštadienius rajonų moterims.

Iš miestų, miestelių, rajono kaimų aptarnavome moteris: iš Šiaulių rajono 119, Mazeikių rajono 3, Naujos Akmenės 25, Pakruojo 21, Kelmės rajono 23, Radviliškio rajono 21, Joniškio rajono 18, Kėdainių 1, Telšių 1, Šiaulių miesto 28. Rasta du vėžiai, gerybiniai navikai 5, o mastopatija — 10.

Onkologijos reikalų direktorė gyd. L. R. Reznienė ir gyd. radiologas V. Deviatjarov įsitikinę, jei ne LML akcija, taip nebūtų atvykę patikrinimui.

Kaunas

Penki skambučiai — tai atostogos, tai nėra buhalterės (man ji nereikalinga), o lėtas garvežys atveš kitą savaitę,

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Mažindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesučiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausios redaktorė — Danutė Bindokienė
Administratorius — Valentinas Kruplis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis
• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisyti nenuožiura. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.
El-pastas: administracija@draugas.org
redakcija@draugas.org
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

DR. TOMAS ZUBINAS
DANTŲ GYDYTOJAS
4560 W. 103rd St.,
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-423-5155.

TERESĖ KAZLAUSKAS, M.D.
Vaikų gydytoja
900 Ravinia Pl., Orland Park, IL
Tel. 708-349-0887.
Priklauso Palos ir Christ ligoninėms.

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kaltame lietuviškai
6918 W. Archer Ave., Suite 516
Chicago, IL 60639
Tel. 773-229-9365
Valandos pagal susitarimą

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos — chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviškai ir angliai arba lietuviškai.
Susitarimu laisvą angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

ARAS ŽILIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Jaunųjų vargonininkų
festivalio koncertas

Rugpjūčio 9 d. Anykščiuose surengtas baigiamasis XI tarptautinio jaunųjų vargonininkų festivalio „Juniores priores organorum sejnensi 2004“ koncertas. Tradiciniu tapyje jaunųjų vargonininkų festivalis Anykščiuose vyko jau ketvirtą kartą. Festivalis buvo skirtas Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų iškilmei — Žolinei. Festivalis prasidėjo rugpjūčio 3 d. Švč. Mergelės Marijos Aplanymo bazilikoje Seinuose.

Festivalį Anykščiuose imta organizuoti tuomet, kai Šv. Mato bažnyčioje buvo pastatyti nauji galingi vargonai. Šie metai festivalio istorijoje ypatingi, nes minimos 170-osių vyskupo Antano Baranauko, iškilių asmenybės, vienijančios Anykščių bei Seinus, gimimo metinės, be to, šių metų festivalio programoje buvo atlieka-

mi ir lietuvių kompozitorių, Juozo Naujalo bei iš Anykščių kilusio Felikso Bajoro, kūrinių.

Anykštėnai bei svečiai turėjo galimybę pasiklausyti klasikines muzikos šedevrų, kuriuos atliko festivalio dalyviai iš Lenkijos, Vokietijos, Ukrainos bei Lietuvos. Vargonų muzikos mėgėjai turėjo retą progą išgirsti pasaulinio garso profesorių Jozef Serafin, Julian Gambalski, Wanda Falk atliekamų kūrinių. Šie tikri muzikos virtuozai su dideliu pasisekimu yra koncertavę Londono, Paryžiaus, Tokijo, Zolcburgo ir kitų pasaulio miestų scenose. Festivalio organizatoriai vylys, jog atliekėjai bei klausytojus draugen suburianti vargonų muzika taps jėga, padedanti pažinti amžinąjį gerį ir tikėjimą.

BŽ, 2004, Nr. 16

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

tada aprašysiu atskirai.

Išvados

Susitikimai su moterimis, ne tik LML akcijos metu, bet per „Nedelsk“ akciją, kuri davė man progą aplankyti 30 miestelių per 5, 4 dienų savaitgalį. Rodėm filmuką apie savitirką, po to skaičiau pritaikytą paskaitą. Prienuose net 7 kartus. Dar neužtenka, gavau laiškučių ir kviečia paskaityti paskaitą moterim apie moters sveikatą. Kaip gali atsakyti? Turbūt reikia. Tuo patiu vaikams mokykloje apie savi-

garbą, kad neįsiveltų į blogus spąstus.

Per susitikimus buvo ašarų, asmeniškų prisipažinimų, „išpažintų“, apskabinimų ir vėžių, net viena gydytoja, kuri bandė mus įtikinti, kad ji sveika, krūtys neįsija III stadijos navika.

Nors sunkus darbas, bet, pasirodo, naudingas, patarčiau LML rėmėjus ir gerbėjus nepamiršti mūsų su savo auka, kad galėtumėm dar kartą pakartoti labai svarbų ir reikalingą darbą.

Pranė Štutienė
LML programos vykdytoja

KRIKŠČIONIŠKOSIOS VERTYBĖS POLITIKOJE

Politiiniame gyvenime vadovautis krikščioniškomis vertybėmis – pastanga, kurios prasmės nesuvokiantys politikai viešai puikuojasi savo asmeniniu ir dalyvauja vadinamuojuose „tikrovės parodymuose“. Apie tai, aiškindamas politikos ir tikėjimo santykį, kalbėjo viešojoje erdvėje aktyviai veikiantis, interneto dienraštį „Bernardinai.lt“ Lietuvoje įsteigusio Pranciškonų ordino vienuolis psichologas Arūnas Peškaitis.

– Kaip sielovada susijusi su politika?

– Pirmiausia reikėtų suvokti, kas yra politika. Lietuvoje dažnai įsivaizduojama, kad politika – tai kova dėl valdžios. Be abejo, partijos turi kovoti dėl valdžios. Tai – interesų, grupių kova. Tačiau politika nėra vien grupių ir interesų kova. Politika – tai gebėjimas derinti interesus ir atstovauti visuomenei. Politikai kuria valstybės veidą, ir šia prasme politika rūpi Bažnyčiai.

Noriu pabrėžti: Bažnyčia nepolitikuoja. Galbūt anksčiau ji politikujo, tačiau pakankamai seniai to atsisakė. Politika Bažnyčiai rūpi, kaip žmonių ir grupių santykių mokslas bei praktika.

Nemažai politikų, tarp jų ir valstybės vadovų, buvo ir tebėra tikintys krikščionys. Klausimas, kaip jie savo krikščioniškumą išreiškia, išlieka atviras ir nevienareikšmiškai atsakytinas. Tačiau kiekvienas politikas – krikščionis yra susijęs su sielovada. Jis negali išvengti krikščioniškos bendruomenės ir jos vadovų įtakos.

– Koks Pranciškonų ordino vaidmuo visuomenės politiniame gyvenime?

– Kalbėčiau apie vaidmenį pirmiausia pilietiniame gyvenime. Politika yra tik pilietinės visuomenės dalis. Šv. Pranciškaus Asyzičio žingsnis buvo dvejopas: likti vienybėje su Bažnyčia ir, kita vertus, plėsti Bažnyčios ribas – eiti pas tuos, kuriuos visi, net Bažnyčia, atstumia. Pavyzdžiui, pas raupuotuosius. Taip parodoma, kad ir tie, kurie gyvena už miesto sienų – visi atstumtieji ir vargstantieji yra visuomenės dalis. Autentiška pranciškonų tradicija šimtmečius saugojo tokį požiūrį, kad kiekvienas atstumtasis yra garbingas, orus pilietis.

Kai stebime politinį gyvenimą ir dalyvaujame pilietiniuose procesuose, mums svarbu, kiek politikai, partijos ir jų programos atstovauja visuomenės interesams. Tikra politinė konkurencija yra programų ir pažiūrų konkurencija.

– Ar gali politinė veikla būti nuosekliai grindžiama krikščioniškomis vertybėmis?

– Klausimas galėtų būti ir toks: ar gali visas žmogaus gyvenimas, jo veikla būti nuosekliai grindžiama krikščioniškomis vertybėmis? Sakytum: taip: visada yra pastanga. Pastanga ir Dievo malonė. Niekada negali atsakyti „taip, gali“ ir to padaryti idealiai. Tačiau pastanga ir kryptis, be abejo, gali būti. O nuoseklumas yra žmogaus apsisprendimo ir Dievo malonės sąveikos rezultatas.

– Kaip Jūsų minima pastanga atrodytų politiniame gyvenime? Ar politikas, gavęs „antaisi“ nuo oponento, turi atsukti jam kitą skruostą?

– Galime minėti daug Evangelijos citatų ir bandyti matuoti jomis mūsų tikrovę. Tačiau tai nelabai dekingas užsiėmimas. Už kiekvienos

Pranciškonų ordino vienuolis psichologas Arūnas Peškaitis.
V. Kopūsto (Elta) nuotr.

Evangelijos citatos yra visa Evangelija. Negalima „traukti“ citatų iš konteksto. Kita vertus, reikia suprasti citatos prasmę.

Šia prasme, manau, politikas, kuris atsako kerštu į žeidimą, kuris sugeba gerbti kitą nepaisant to kito nedorybių, nuodėmių ar puolimo, yra labai gerbtinas. Jis parodo kitokią galimybę. Jis parodo kitokią kaip tarnystę. Juk ir sekuliarinė nuostata skelbia, kad valdininkas ar politikas yra pareiga – tarnystė, o ne viršininkavimas, žeminant kitus.

– Ar krikščioniškas meilės artimui reikalavimas pritaikomas politiniams priėjams, kurie niekina jūsų įsitikinimus, kėsinais sužlugdyti jūsų partiją arba užgrobti jūsų valstybę?

– Meilė priešams ir meilė artimui nėra tas pat. Kalbėdamas apie meilę priešams, Jėzus pasako, jog saulė teka ir geriešiams, ir blogiesiems. Jis pirmiausia kalba apie maldą už priešus, ragindamas juos mylėti. Tai maldą, kuri gali priešus pakeisti. Tai pati nuostata, kuri liepia nieko pirma laiko neteisti. Skubėjimas teisti gali sukurti priešų, kurių nėra.

Kai kalbama apie priešą ir apie tai, ar žmogus turi teisę gintis, kaip apie meilę, sako „taip“. Vienas dalykas – mylėti priešą, kitas dalykas – mylėti ir save. Sakoma: „Mylėk savo artimą, kaip save patį“. Mylėti save, nereiškia būti saviemyli. Tai reiškia gerbti žmogų, kaip žmogų, ir kaip žmogų su tvirta pagal Dievo paveikslą.

Jei meilė priešams virsta nuolaizdavimu brutaliai jėgai, kuri siekia paminti žmogiškąjį orumą, sutriptyti tai, kas brangu, pažeisti patį žmogų, – tai jau ne meilė. Galbūt tai kažkoks sadomazochizmas – kai žmogus taip įsimyli savo kančią, kad leidžia kitam tyčiotis iš savęs. Tai gali būti ir po meilės priešų paslėptas bailumas.

Teisingumas galioja visiems. Kodėl Bažnyčia sako, kad būtinoji gintis yra normalus dalykas? Todėl kad kitaip būtų sugriauta tvarka, kuri grindžiama žmonių santykiais. Apaštalas Paulius nemanė, jog ginti save yra negarbinga. Reikia kalbėti apie gynybos priemones. Kiekvienas agresijos aktas gali būti apgaulingai pristatytas kaip gynybos priemonė.

– Ar žvalgybos tarnyboje dirbantys pareigūnai gali vadovautis Dievo įsakymu nemeluoti?

– Negaliu tiksliai atsakyti, nes pats niekada nedirbau žvalgyboje. Tačiau kartais tenka kalbėti apie sritis, kurių nelabai pažįsti. Šiuo atveju turiau save stabdyti: iš kur aš žinau apie žvalgybą? Iš „Septyniolikos pavasario akimirkų“ (sovietinis filmas apie

žvalgybininką Štirlicą). Iš knygos? Tos profesijos subtilių nepažįstu. Nežinau, kiek ten reikia melo. Galiu įtarti, kad reikia.

Šiuo atveju galiu pripažinti, jog mane kartais gąsdina kai kurių saugumo struktūrų dirbančių jaunų žmonių mąstymas. Jie ima visur matyti samokslus ir tikėti samokslų teorijomis. Jie gana nihilistiškai, ciniškai žiūri į aplinką, į teisinę valstybę. Garantas žmogui teisingai apsispręsti įvairiose sudėtingose situacijose yra jo branda.

– Ar politikas, per rinkimus ir viešas diskusijas bandantis mus įtikinti, kad jis – pats geriausias, visais atžvilgiais pranašesnis už savo varžovus, nėra puikybės išikūnijimas?

– Jeigu jis tai bando daryti, tada – taip. Jis yra apimtas puikybės.

– Ar per rinkimų kampanijas politikai elgiasi kitaip?

– Gali elgtis kitaip. Tai net nėra didelis dvasinis žygis. Esama bendravimo psichologijos elementų, kuriuos politikai turėtų suprasti. Normalus bendravimas – kai politikai pristato ne savo asmenį, kaip labai vertingą ir galintį viską pakeisti, o tam tikrą programą. Politikas ir kiekvienas viešai kalbantis žmogus neturėtų vengti parodyti, kad jis yra ribotas. Toks parodymas daro dialogą aktyvesnį ir tikresnį. Žmonės labiau pasitiki tais, kurie yra labiau žmogiški.

Rinkėjai kvailinami, juose sukeliamas minios jausmas, kai ieškoma to, kuris viską žada. Praregėjimas būna labai skaudus. Ir, kalbant apie galutinį tikslų, puikybė visada veda į pralaimėjimą.

– Ar puikybės yra apsestas politikas, dalyvaujantis „tikrovės parodyme“, kuriame ne tiek kalbama apie programas ir idėjas, kiek rodoma, ką jis valgo ir kaip autoriteta?

– Apie šią programą kalbėčiau, kaip apie tam tikrą pasityčiojimą iš mūsų intymų.

mo. Tai mūsų vartotojiškos visuomenės tragedija – kai siekiamas sunaikinti žmogų, tai, kas intymu, asmeniškai, privati. Programa yra viso to produktas. Tai – surogatas netikro gyvenimo, kurį bando pakeikti kaip tikrą.

Manau, politikas, dalyvaujantis „tikrovės parodyme“ patenka į tokią padėtį – ir tą padėtį kuria, – kai nutrinama riba tarp realybės ir „realybės parodymo“. Politika taip verčiama vien teatru. Mano vertinimas šiuo atveju vienareikšmiškas: tokie metodai netinkami ir nereikalingi, tam tikra prasme – amoraliūs.

– Visuomenės nuomonės apklausos skelbia, jog Bažnyčia pasitikima maždaug taip pat, kaip žiniasklaida. Kaip manote, ar Bažnyčios įtaka visuomenės politiniame gyvenime prilygsta žiniasklaidos įtakai?

– Del to pasitikėjimo – keista. Sociologai, interpretuodami anketas, neįvertina, ką žmogus turėjo galvoje, pateikdamas atsakymą į klausimą apie pasitikėjimą ar ką kita. Ką reiškia „pasitikėti Bažnyčia“, „pasitikėti žiniasklaida“? sunku lyginti. Jų įtakos yra skirtingo pobūdžio. Kiek krikščionybė gyvuoja visuomenėje, rodo tos visuomenės narių veiksmas, o ne apklausos.

– Kaip manote, ar Bažnyčia turėtų siekti autoriteto pilietinėje visuomenėje? Jei taip, tai kas trukdo?

– Autoriteto siekinys nėra Bažnyčios tikslas. Autoritetas – padarinys. Bažnyčia turi siekti gyventi Evangelija. Toks gyvenimas turėtų lydyti kitokią, nei agresyvus ar vartotojiškas, gyvenimo galimybę. Tai – alternatyvi buvimas, bendravimo ir tarnystės, aukos kultūra. Be aukos nėra Bažnyčios. Būtent taip, o ne siekdama dominuoti ar būti įtakinga politiniuose sluoksniuose, Bažnyčia igyja autoritetą.

– Ačiū už pokalbį

Kalbėjosi
Vladimiras Laučius

„DRAUGAS“ SKELBIA KONKURSA

skirtą „Draugo“ 95-rių metų sukaktiui paminėti.

Tema: „Draugo“ istorija, nuo įsteigimo iki šių dienų.

Rašinio apimtis: 100 mašinėlė ar kompiuteriu rašytų puslapių (gali būti ir daugiau)

Dalyvauti gali istorikai, žurnalistai, rašytojai, studentai ir kiti, sugebantys rašyti.

Už geriausią tekstą skiriama 1,000 dol. premija, kurios mėcenatas yra Kazimieras Rožanskas.

Rašiniai turi būti atsiųsti iki 2005 m. liepos 12 dienos.

Rašiniai pasirašomi slapyvardžiu, o atskirame voke įrašoma tikroji autoriaus pavardė, adresas ir telefonas.

Siųsti „Draugo“ leidėjų valdybos pirm. Marijai Remienei „Draugo“ adresu: 4545 West 63rd. Str., Chicago, IL 60629.

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Pasilipęs kitam ant galvos, aukštesnis nebūsi

Retsykiais naudinga pakartoti, kas jau visiems žinoma, apie ką teko kalbėti (šiuo atveju – rašyti) anksčiau. Žmonės turi savo rūpesčių, užsiėmimų, tad nesunku pamiršti pašalinius dalykus, bent tol, kol jie neatrodo reikalingi. Tad dar kartą pasidalinkime mintimis apie kiekvieno žmogaus laisvę pareikšti savo nuomonę ir laikraščio redakcijos teisę tą nuomonę spausdinti arba padėti į šalį.

Dažnai gauname atsiliepimų iš skaitytojų apie kuriame kitame lietuviškame laikraštyje, leidžiamame Amerikoje, spausdintą medžiagą. Net jeigu mes sutiktume, kad straipsnis buvo netikslus, šmeižikiškas arba visiškai nesąmonė, atsiųstojo laiško nespausdintume. Kodėl?

Esame įsitikinę, kad ne „Draugo“ paskirtis įsileisti į polemiką su kitais lietuviškais laikraščiais dėl juose spausdinamos medžiagos. Tokios nuomonės laikėsi ir, 36 metus vyriausiojo redaktoriaus pareigas ėjęs, kun. Pranas Garšva, MIC, tvirtindamas, kad taip galima išvengti daugelio nesupratimų ir susipriešinimų. Nors redaktoriai keitėsi, ši pažiūra nepasikeitė. Net jei kuris kitas periodinis leidinys užkabina „Draugą“ (o neretai atsitinka), geriausias tokiems „dūriams“ atkirtis yra visiškas jų ignoravimas. Šiuo atveju tyla, kaip mūsų liaudis saktų, tikrai yra „gera byla“.

Neseniai vienas, daugeliui žinomas, moksliniais titulais pasipuošęs asmuo, atsiuntė laišką, pageidaujamas, kad „Draugas“ jį išspausdintų. Kadangi laiške minimas straipsnis, suvėžęs šį asmenį, buvo išspausdintas (ta tema kartota ne vieną sykį) Čikagoje leidžiamame mėnraštyje, pasiūlėme laišką nukreipti šio leidinio redakcijon. Skaitytojas jau iš anksto pareiškė, kad „jė tikrai laiško nespausdins“, o po to buvo nepatenkintas, kad ir „Draugas“ nespausdino.

Ar kiti laikraščiai skaitytojų laiškus spausdins, ar nespausdins, tai iš esmės „Draugo“ redakcijai nelabai svarbu. Daug svarbiau nepradėti ginčų (ir neduoti jiems dar daugiau progų įsilipti) su kita lietuviška periodika. Negalime sakyti, kad „Draugas“ visuomet taip

„neutraliai“ laikėsi. Per 95-erius gyvavimo metus visko būta – net labai karštų ginčų, ypač tarp „Draugo“ ir „Naujųjų“. Tai akivaizdu, pasklaidžius senesnius dienraščio numerius. Ar iš to būdavo kokios naudos pačiam „Draugui“, „Naujujoms“, kuriam kitam laikraščiu, kuris kartas nuo karto paberdavė aštrių žodžių ant savo kolegų galvų? Vargiai.

Nedaug šiuo metu išleidžiama lietuviškos periodikos, o didžioji jos dalis sunkiai galų su galu suduria. Turėtume džiaugtis kiekvieno lietuviško periodinio leidinio ir stengtis jį palaikyti, stiprinti. Ne tarpusavyje ginčytis turėtume, o bičiuliškai bendradarbiauti ir bendrauti. Suprantama, kiekvieno laikraščio leidėjai ar redaktoriai turi savo pažiūras, nuomones ir tikslus, tad nereikia stebėtis, jeigu atsiranda ir sprudžiai, kuriuos pagilinti ir paplatinti kai kam labai naudinga. Visgi, pasilipęs ant kito galvos, aukštesnis nebūsi!

Skaitytojų laiško „Draugas“ laukia. Visi juos mėgsta skaityti, tik gaila, kad „neprisiregia parašyti“. Girdime priekaištų, kad „parašiau, nusiūniau, bet nespausdino“. Be abejo, tam buvo ir priežastis. Pažvelkime į kai kurias: jeigu ta tema jau buvo spausdinti keli laišku, arba ji labai pasenusi; jeigu kalbama apie straipsnius, spausdintus kitame laikraštyje; jei laiškas rašytas asmeniškai (net pavarde kreipiantis) kuriam redaktoriui... Čia verta pastebėti, kad mūsų skaitytojai yra labai jautrūs lietuvių kalbos atžvilgiu. Jie kruopščiai „tikrina“ kiekvieną dienraščio puslapį ir nedelsiant pirštu bakstelį į netinkamą žodį. Sielovamos dėl tų žodžių ir mes, tik ne visada įmanoma juos „sulietuvinti“, ypač, kai redakcijos kolektyvą sudaro žmonės, neseniai atvykę iš Lietuvos – jiems tie žodžiai visiškai priimtini ir tikslūs. Būkime truputį kantresni. Pastaroju metu lietuvių kalba apskritai švaresnė, kaip buvo tuoj po nepriklausomybės atkūrimo. Atrodo, kad Lietuvos kalbininkai dirba, kuria, stengiasi atrasti atitiktmenų tiems nevykusiems hibridams. Mes savo ruožtu taip pat mėginame tas piktžolės išrėsti ir dekojame už skaitytojų dėmesį.

LIETUVOS DVASININKAI—ŽYDŲ GELBĖTOJAI

VIKTORIJA SAKAITĖ

Nr.9

Obremskij Juzef, kunigas.
Vilniaus aps., Turgeliai. Išrašydavo žydams fiktyvius gimimo metrikus. (B-1080)

Pacevičius Boleslovas, kapelionas.
Mažeikių aps., Vieksniai. Padėjo žydams gauti fiktyvius dokumentus ir rasdavo jiems prieglobstį ūkininkų namuose. (B-1279)

Paukštis Bronislavas, kunigas.
Kaunas. Išgelbėjo 25 žmones, tarp jų Rachelę Rosencveigaitę, Avramą Golubą su šeima, gydytoją Taftą, advokatą Nchemą Levitaną, Grodzenskaitę, Kisenickaitę, Kapitą (vardai tikslinami). (JV) (ŽGK) (B-395)

Paulauskas Venceslavas, kunigas.
Telšiai. Padėjo išsigelbėti Koganienę (Vardas tikslinamas).

Pavlovičius Michailas, popas.
Kaunas. Cerkvėje ragino tikinčiuosius gelbėti stotyje, tiesiog iš vagonų perdavinėjamus vaikus. (B-)

Petrakis Pranciškus, kunigas.
Kaunas. Gelbėjo žydus, padėdavo gauti fiktyvius dokumentus. (B-406)

Petrakis Jonas, kunigas.
Raseinių aps., Viduklė. Gelbėjo žydų vaikus. (B-)

Peresviat-Soltan Lucjan, kunigas.
Vilnius. Padėjo gelbėti iš geto pabėgusius žydus. (B-1079)

Petronis (vardas tikslinamas), kunigas.
Telšiai. Pakrikštijo žydes Rožę Karpuch, Taibą Šnaidę, Liubą Šeraitę ir Chają Šerienę. (B-392)

Pestinskis Ladislavas.
Marijampolės apsk., Pilviškių klebonas. Slėpė žydaitę Pentinskaitę (vardas tikslinamas). (B-224)

Pilipaitis Jozefas, kunigas.
Kauno aps., Sutkai, Paežerėliai. Klebonijoje slėpė mažametę žydaite (vardas ir pavardė tikslinami). (B-1337)

Polonskis Vladislavas, kunigas.
Marijampolės aps. Nuo 1943 m. — Kalvarijos

parapijos klebonas. Slėpė gydytoją Samuilą Sauchotą, tris žydų šeimas — 8 žmones (vardai ir pavardės tikslinami). Pavojingiausias atvejais slėpdavo žydus vienuolyne. (B-416)

Požėla Vladas, kunigas.
Šiauliai. Gelbėjo Benjaminą Fuksį, Chają Leviną, Fanią Aleksandravičienę, Basią Javnaite. (JV) (ŽGK) (B-421)

Prialgauskis Kazimieras, kunigas.
Telšiai. Gelbėjo gydytoją Kaplano ir Blato šeimas (vardai tikslinami). Už priešsietinę veiklą suimtas ir nuteistas 10 metų, išlemtas į Archangelsko sritį. (ŽGK) (B-424)

Pukys Rapolas, kunigas.
Kaunas. Parūpindavo fiktyvius gimimo metrikus, kuriais remiantis buvo sudaromi netikri dokumentai ir žydai lengviau gaudavo apsigyventi lietuvių šeimose provincijoje. Gelbėjo Simoną Kaplaną su žmona, Firą Kuprie ir kt. (B-1019)

Pukys Paulius, kunigas.
Telšių aps., Plungė. Vienuolių kapucinų padedamas slėpė Levinaite (vardas tikslinamas). (B-1018)

Puleikis Kazimieras, kunigas.
Už pagalbą žydams žuvo IX forte. (B-1020)

Puzonas Liudas, kunigas.
Vilniaus aps., Čiobiškis. Padėjo gelbstinti Esterą Elinaitę. Kunigas buvo išlemtas į Sibirą. (B-1132)

Rackauskas Stanislovas, kunigas.
Kauno aps., Kalvarija. Padėjo žydams maistu, medikamentais, išrašydavo fiktyvius gimimo metrikus. (B-)

Radzius Tadeušas, kunigas.
Šiaulių aps., Zeimelė. Padėjo parapijiečiams gelbėti žydus. (B-991)

Rajuncaitė Olimpija, vienuolė.
Panevėžio aps., Dievo Apvaizdos seserų kongregacija. Išgelbėjo mažametę Rivą Šlapober-skają. (ŽGK) (B-1328)

Bus daugiau

ADELĖS DIRSYTĖS SUKAKTYS

SES. ONA MIKAILAITĖ

Šių metų pavasarį, balandžio 18 d., Kėdainiuose buvo paminėtos mokytojos, Sibiro maldaknygės autorės ir kančinės Adelės Dirsytės 95-osios gimimo metinės (gimusi 1909.04.15).

Adelė Dirsytė

Po Mišių Šv. Juozapo bažnyčioje minėjimas buvo tęsiamas lauke, bažnyčios šventoriuje prie A. Dirsytės paminklo — medinės Dievo Motinos skulptūros, prie kurios mokytoja buvo išstatyta Adelės fotografija. Minėjimo metu įžanginį žodį tarė buvusių Sibiro kalinių bendravargė. Toliau apie savo tautos jaunų dienų gyvenimą bei veiklą pasakojo jos vyriausios sesers Kotrynos sūnus, Stasys Ivanauskas, atvykęs iš Vilniaus. Jis labiausiai rūpinasi, kad tautos vardas liktų gyvas, ir buvo vienas svarbiausių liudytojų apie A. Dirsytę iki jos suėmimo 1946 m. Būdamas jos globotiniu, drauge su ja išgyveno okupacijų siaubą bei karo metus. 1942 m. tautos kvietimu atvyko į Vilnių ir įstojo į universitetą, kur mokėsi iki uni-

versitetas buvo uždarytas. 1944 m. drauge su A. Dirsyte persikėlė į bendrą su Stefanija Ladygiene butą Trakų gatvėje. Adelė suėmus, Stasys liko tame bute gyventi.

Minėjimo meninę dalį atliko Kėdainių „Sviesos“ gimnazijos moksleiviai, pastatydami literatūrinį montažą, rūpestingai mokytojos Muzikievičienės parengtą. Šioje gimnazijoje kadaise mokėsi ir Adelė Dirsytė, ir Stasys Ivanauskas. Per visą minėjimą bažnyčios šventoriuje abipus paminklo garbės sargyboje stovėjo uniformuoti Kėdainių šauliai.

Kita minėjimo dalis vyko Šėtoje, Dirsų šeimos parapijoje, prie šeimos kapo, kur ilsisi abu Adelės tėvai — Antanas ir Agota, jos broliai Jonas su Juozu, o drauge ir Adelės teta Marija, šeimoje vadinama „Mariuke“.

Prieš 95-erius metus Adelė buvo pakrikštyta Šėtos Svč. Trejybės bažnyčioje (1909 metais). Pirmojo pasaulinio karo metu, kuomet Adelė dar buvo visai maža mergaitė, bažnyčia buvo gerokai apdaužyta ir sunaikintas pats miestelis, tačiau pokario metais sumanusis klebonas kun. Jurgis Tilvytis ją atstatė ir sutvarkė. 1919 m. Šėtoje atidaryta grynai lietuviška pradinė mokykla, kurią ir Adelė teko lankyti.

Šį rudenį, rugsejo 26 d., Šėtoje bus minimos A. Dirsytės 49-osios mirties metinės, o 2005 m. sukaks penkiasdešimtmetis, kuris, be abejo, bus iškilmingai atšvęstas.

1994 m. Danutė Ulozaitė-Lašinskienė, buvusi viena iš Dirsytės „mokinių“ Magadano lageryje, taip prisiminė mylimą mokytoją: „Tarp daugelio mergaičių išsiskyrė viena, jau vyresnė už mus. Ji buvo rami, santūri, be galo malonaus žvilgsnio; tai buvo vokiečių kalbos

mokytoja Ada Dirsytė. Tarp mūsų buvo daug mokytojų ir kitų specialybių merginų, moterų, tačiau Dirsytė skyrėsi iš kitų. Kąkokia jėga traukė prie jos. Šios moters išsilavinimas, erudicija, gyvenimo patirtis spinduliavo jos akyse, žodžiuose, elgesyje. Jei būdavo sunki valanda, Tėvynės, artimųjų ilgesys užvaldydavo jausmus, ji visuomet rasdavo gerą žodį, nuramindavo, paguosdavo, įkvėpdavo viltį gyventi.“

Ada Dirsytė, mūsų mokytoja (mes taip ją ir vadinome) rašė maldų knygėlę, kūrė maldas, kurios atspindėjo Tėvynės ilgį, kančios ir meilės, pasiaukojimo Dievui ir Marijai mintis.“

Adelės Dirsytės laišakai iš Sibiro liudija, kaip labai ji buvo pasiilgusi savo artimųjų žmonių ir kaip labai laukdavusi laiško iš Lietuvos. Iš šaltos, snieguotos Kolumos ji rašė 1953 m.: „Perskaitė paštą. Man ir mano artimiesiems — nėra. Nėra“ — pesimistiškai, liūdnai ištare prietelė. Aš vis kitaip galvoju, kad mes tik negauname. Kai kurios ryžtasi ir pačios nebe- rašyti, aš šio didelio malonumo negaliu pasizadėti, nors dabar iš tiesų mažai progų rašyti...“

Savo tetai Mariukei ji nostaigiškai priminė: „Atsimenat, Teta, kai vaikystės dienos lieja ašaras, kad negalėdavau būti namie, o dabar kartais slapta rieda ašarėlė, kad ilgą savų ir savo krašto, kad žmonės labai nesvetingi...“

Čia yra didelis džiaugsmas, kai gauname žinių iš savo krašto. Kai paštas ateina, būna daug kalbų. Mes visos skaitome atsiųstus iš saviškių laiškus. Šitoj kolonijoj mūsų šik, (būtent lietuvių) yra virš 50. Aš su mergaitėmis gerai sugyvenu. Visados gyvenu viltimi, kad greitai grįšiu...“

1955 metų vasarą Adelė Dirsytė gulėjo lagerio ligoninė-

je, kur atsidūrė po žiaurių tardymų. Rudenį lietuvaite išgabeno iš Magadano, jos laive plaukė į Vaniną, o iš ten vagonais važiavo į Chabarovską. Tai buvo pradžia kelionės namo — į Lietuvą. Labai nusilpusi, Dirsytė buvo paguldyta Chabarovsko lagerio ligoninėje. Vienai lietuvaitei kalinei padovanojo dailias, iš namų gautas šlepetes, nujausdama, jog jomis pati nebeapsinaudos. Rugsejo pabaigoje mirė, nesugrįžusi į išsivajotą tėvynę.

Žvelgiant grynai žmogiškomis akimis, Adelės Dirsytės likimas — tragiškas. Ji tačiau nežūrėjo į savo gyvenimą grynai žmogiškomis, o tikėjimo akimis. Ir Sibire ji tikėjo ne „likimu“, o Dievo Apvaizda, vedančia paslaptiniais keliais. Todėl ji ir prašė Išganytojo Mišių maldos:

„Padaryk, kad suprasčiau kitų vargus,

kitų rūpestius, kad jų lengvai nesmerkčiau.“

Pakeisk mano ir mano Tėvynės veidą.

Prikelk mus, kad mes visi ieškotumėm

kelio į Tave...“

1999 m. Adelė Ubeikaitė, kuri mokėsi kazimieriečių „Saulės“ gimnazijoje Kaune, kur tuo metu vokiečių kalbą dėstė mokytoja A. Dirsytė, pokario metais sužinojo, jog ji Sibire, pasakojė:

„Ilgai nieko apie ją nežinojau, o kai gavau jos adresą, nusiunčiau siuntinėlių... Ir vėl praėjo keletas nežinios metų. Neprisimenu, kas iš moksleivių, grįžęs iš užsienio, parodė man mažytę Sibiro lietuvių maldaknygę. Susipurdėjo širdis, sudrebėjo rankos — mano Mokytojos braižas. Ji gyva!... Tik dabar, kai mūsų bibliotekų fondai jau visiems prieinami, pavarčiau, perskaiciau. Tai kančios poezija! Ir vėl kuklus Mokytojos prierašas, kad ji tik perrašiusi tuos tekste, bet iš tikrųjų — tai jos kūryba, jos dvasia, jos dalijimasis...“

MĖLYNAS MĖNULIS?

Klausimas. Mielas Žalia, nykšti, nežinau, ar toks klausimas tinka „Daržų ir darželių“ skyreliui, bet Jus nevengiate plačiau parašyti apie gyvą gamtą, tai, manau, žinosite atsakymą (nežinau, kur kitur klausti). Kodėl amerikietiai kartais mėnulio pilnatį vadina „mėlyna“ — „Blue Moon“? Kada buna „mėlynas mėnulis“?

Atsakymas. Iš tikrųjų tas mėnulis visai nemėlynas. Taip paprastai vadinama mėnulio pilnatis, kai tą patį mėnesį pasitaiko antrą kartą. Kadangi tai gan retas atsitikimas, todėl yra ir priežodis: „Once in a blue-moon“, vadinasi kažkas labai retai atsitinka.

Beje, Amerikos indėnai savo tautosakoje turėjo (ir tebeturi) specialius vardus kiekvieną mėnesį pasitaikantį mėnulio pilnatį. Pvz.:

—sausio pilnatis vadinta „vilko mėnuli“, nes alkanų vilkų gausios mėnesioje slankiojo miškais ir laukais, ieškodamos grobio. Žmonės jų labai bijojo;

—vasario pilnatis buvo vadinama „sniego mėnuli“: tą mėnesį siautė pūgos ir daug snigo;

—kovo mėnulio pilnatis turėjo keistą vardą — „slikių mėnulis“, kadangi į atolaidžių atšildytą žemės paviršių pradėdavo išlįsti slikių;

—balandžio pilnatį vadinavo „dygstančios žolės“ arba „žvejonės“ mėnuli;

—gegužės pilnatis buvo „kukurūzų sėjos“ arba „gėlių“ mėnulis;

—kai pilnatis pasitaikydavo birželį, indėnai ją vadindavo „žemuogių mėnuli“, nes tuo metu prinokdavo laukinės žemuogės, kurias moterys ir vaikai rinkdavo, džiovindavo, virdavo žiemai;

—gruodžio pilnatis (perkūno mė-

Šv. Kazimiero seserų vienuolyno koplyčioje 2004 m. rugpjūčio 15 d. šv. Mišiose dvi seselės kazimierietės paminėjo savo tarnybos Dievui ir Bažnyčiai aukšinį jubiliejų. Tuo pačiu laiku ses. Asuncion Costantini padarė savo amžinuosius išdus kaip šv. Kazimiero vienuolijos narė. Iš kairės: generalė viršininkė ses. M. Immaculata Wendt, ses. Asuncion Costantini, jubiliatės seselės — Helene Chernesky ir Margaret Petcavage.

2004 m. rugpjūčio 16 d. šv. Kazimiero seserų vienuolyno koplyčioje Čikagoje šv. Mišių metu seselė M. Perpetua Gudas šventė savo tarnybos Dievui šv. Kazimiero vienuolynė 85 metų sukaktį, o šešios seselės kazimierietės paminėjo savo 60 metų jubiliejų Dievo ir Bažnyčios tarnyboje. Iš kairės stovi: ses. jubiliatė M. Angeline Juronis, generalė viršininkė ses. Immaculata Wendt, jubiliatės seselė Genevieve Kripas; sėdi: jubiliatės seselės Leona Miernicki ir Ann Therese Radziunas. Taip pat seselės Daniel Rackauskas ir Regina Sitkus savo 60 m. jubiliejų šventė Villa Joseph Marie, Holland, PA. Iš jų tarpo jau mirusi ses. Helen Marie Jakaitis.

SIŪLO DARBA

Siūlomas darbas Daytona Beach, FL. Ieškome moters, prižiūrinčios vyresnio amžiaus porą. Atlyginimas \$1,000 į mėn. Apsigyvenimas ir maistas nekainuoja. Tel. 386-767-7755; 386-763-5777.

SIŪLO DARBA

SPECIALTY

JOB FAIR

Wednesday, Sep. 15th 9am-1pm
Employment Center
151 N. Joliet Street
Joliet, IL

We are seeking individuals for the following position:

Cleaners

Candidates must be at least 21 years of age. Drug screening, and background checks will be conducted.

No appointment necessary. Interviews will be conducted. If you are unable to attend, please apply on-line at www.harrah.com.

Equal Opportunity Employer.
Harrah's
JOLIET CASINO & HOTEL

Darbai reikalingi dažytojai, staliai su darbo patirtimi. Būtinai turėti mašiną. Pagaudautina, kad kalbėtų rusiškai. Tel. 847-980-7887.

GROŽIO PASLAUGOS

NIRVANA — ODOS IR PLAUKŲ LAZERIO KLINIKA

*Pilna mediciniška spa procedūra
*Naudojama naujausia lazerio technologija
*Medicininė priežiūra
*Plaukų depiliacija
*Odos atnaujinimas ir veido foto procedūra
*Aknes gydymo procedūros
*Botokso injekcijos
*Mikro-dermis nušlifavimas
*Parinkta kolekcija odos priežiūros produktų
*Odos grožis

9115 S. CICERO
OAK LAWN, IL 60453
TEL. 708-229-1051

Rugpjūtį mok. 10% nuolaida!

IŠNUOMOJA

Woodridge išnuomojami
1-2 mieg. naujai suremontuoti
butai. 1 mieg. — \$600-\$640;
2 mieg. — \$680-\$720.
Tel. 630-910-0644, Jana.

Išnuomojamas apšildomas 4
kamb. 1 mieg. butas
(67 & Whipple apyl.)
\$415 į mėn. (ir daugiau) +
„security“.
Tel. 773-434-4543.

PASLAUGOS

STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukstė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smukaitienė
kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

SIUNTINIUS, PINIGUS, AUTOMOBILIUS

SIŪSKITE PER
ATLANTIC
Express Corp.

YRA GALIMYBĖ
UŽSIKRAUTI KONTEINERĮ

SIUNČIAME AIR CARGO IR LAIVU

LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ, BALTARUSIJĄ

IŠSIUNČIAME KIEKVIENĄ SAVAITĘ.

PRISTATOME GAVĖJUI TIESIAI RANKAS.

1-800-775-SEND

Mūsų atstovai:

Bravo Coffee and Deli

238 Main St. LEMONT, IL 60439, Tel: 630-257-3300

KALYNA Corp.

338 S. Rohlwing Road PALATINE 60067, Tel: 847-776-7766

2719 W. 71st St. CHICAGO, IL 60629, Tel: 773-434-7919

8801 78 Th Ave BRIDGEVIEW, IL 60455, Tel: 708-599-9680

Mūsų daržai ir darželiai
Paruošia Žaliąnykštis

NE ANEKDOTAS

Pavasari klausiau Jūsų (Žaliąnykščio) patarimo, kaip išnaikinti kurmius iš kiemo. Iš Kalifornijos atėjo patarimas, kad reikia įpilti ir stiklinuką benzino ir žemėmis užkasti angą. Deja, mano žolytės labai nedaug, didesnė darželio dalis padengta skiedrom (mulch). Manau, įpiliu benzino, užkimsiu žemėmis, tada skiedromis ir, jeigu koks kuriorius numes degančią cigaretę, ar žaibas palies tą vietą, iškeps ne tik kurmiai, bet ir mano amžiaus sulaukę medžiai. Reikia ieškoti kitų būdų.

Na ir pradėjau eksperimentuoti visus duotus patarimus. Pirmas buvo, kad reikia cesnako lukštus sumaišyti su naktalino milteliais ir užberti visas matomas angas. Rezultatas — kitose artimosiose vietose atsirado kurmių išraustos vietos. Vadinasi, persikėlė į netolimą vietą. Tada išbandžiau antrą patarimą — į angas įmesti po kelis naktalino kamuoliukus. Nusipirkau didelę dėžę naktalino, kuris dedamas į rūbų spintas, norint apsaugoti nuo kandžių vilnonius rūbus. Rezultatas? Po kelių dienų kiemas buvo nusetas baltais naftos gabaliukais lyg teniso aikštė.

Trečias patarimas, gautas iš Lietuvos atvykusio — įberti į angas karbido miltelių. Jų kvapas, kai sušlapta, išvaro kurmius. Bet kur gauti karbido? Išieškojau visas, kur tokių produktų galima rasti, krautuves, bet neradau. Išnarsčiau interneto nuorodas — jokių rezultatų. Teko užmiršti tą patarimą. Dar vienas patarimas — lino gabalėlius suvilgyti kamparo aliejumi ir užkimšti angas. Einu į vaistinę ir prašau kamparo aliejaus (compor oil). Kas tai per daiktas? Ką veiksi su juo? Va, man čia per alkūnę skauda noriu patepti, sakau prisiminusi, kaip mano mama trindavo močiutei skaudamas strėnas. O aš tau duosiu geresnio tepalo. Ir padavė „Bengay“...

Važiuoju į „Draugo“ redakciją. Čia dirba mano dukrelė ir yra savotiška „enciklopedija“

sūžinosi viską, ko tik reikia. Klausiu patarimo, kur gauti kamparo aliejaus. Ir pasipylė patarimai — Gillmatt lenkų krautuvių, Bobak arba lenkų, ar rusų vaistinėse. Artimiausia nuo „Draugo“ yra lenkų krautuvių „Sustoju ten. Žiūrėjau visose lentynose kur vaistai, kosmetika, skalbimo milteliai. Deja, nieko nerandu. Pastebėjusi laisvą patarnautoją, paklausiu kur ieškoti kamparo aliejaus. Ogi, va, čia, parodo tarp cigarečių esančią lentynėlę. Tarp cigarečių komparas? Gal reikia būti suaugusia, norint nusipirkti buteliuką aliejaus? Paprašau. Paduoda vieną nykčio didumo buteliuką. Kaina? Beveik 2 dol. Na pensininkei, norint įsigyti visą puslitrį, tai jau per brangu.

Nusiperku kelis buteliukus. Namuose vėl karpau seną lino pašluostę, vilgau kamparo aliejumi, kemsu į kurmių išraustas vietas, užberiu žemę, tada dar skiedrom ir stipriai batu dar prispaudžiu. Žiūrėsim, ar tai jau bus paskutinis eksperimentas.

Po savaitės ateina aplankyti kumutės. Vaikšto po mano darželį ir džiaugiasi, kad mano gėlės stipriai kvepia. Taip. Mano gėlės ir visos kiemelis stipriai kvepia. O kaip su kurmiai? Apie tai parašysiu kitą kartą.

Eugenija Barškėtienė
Hinsdale, IL

SIŪLO DARBA

SPA CONSTANTINE NOW
HIRING
Massage therapists and nail techs.
Must be certified massage therapist
nail tech. Must have Illinois state
license.
Please call 708-945-8051, fax
resume to 630-969-5333

KITU ŽVILGSNIU

Vytautas V. Landsbergis (kino režisierius)

DABAR IR MŪSŲ
MIRTIES VALANDA

(Tęsinys)

VI

Paskui filmavau Neringą Lašienę, kuri gimdymo metu patyrė komą, bet ir sugrįžo iš ano pasaulio. Ji yra teatrologė, leideja, žmonių negydo ir jų sielų nemato.

Pasakoją Neringa:

— Galiausiai, paskutiniai žodžiai, kuriuos išgirdau, buvo: „jinau jau gimė“. Padėjo dukra man ant krūtinės ir paskui išgirdau kaip kažkas iš gydytojų pasakė: „anesteziologų brigada gretai“. Ir paskui tarsi panirau į kažką — net ne tamsų, bet rusvą. Kaip vanduo, bet rusvas. Ir tada priartėjo kažkoks švintintis taškas, o ten tarsi kokia korio skylutė. Į tą korį įslystu ir sklendžiu, ir įsiai visai toks — kaip iš šešiakampių veidrodžių. O aš skrendu toliau — būtent sklendimo pojūtis, toks geras, sakyčiau. Toliau ten prasidėjo daugybė atsišakojimų ir viename jų stovi keturios švintincios figūros, moterys. Jos švintytos tokia keista balta šviesa. Tokios, kaip statulos, o ne statulos, lyg ir žmogaus figūros, kurias suvokiame, kaip moteris. Ir viena jų sako: „Tai gal jau įam, ji viena iš mūsų?“ O kita sako: „Ne dar jai ne laikas“. Aš prasplendžiu pro jas. O paskui prasidėjo sugrįžimas, atsimerkiau — ten kažkokios lempos ar ne lempos. Girdžiu šalia mane kalba tos, turbūt seselės, kurios budoje: „atrodo jau krustelėjo“. Ir aš joms noriu pasakyti: „aš dar sklendžiu“, bet man niekaip neišeina, lūpos neklaus... Girdžiu sako: „Ką ji čia vėliau! Aš

čia per naktį už keturis litus turiu sėdėti prie tokių mirštančių ponių...“ Ir aš galvoju: „Dieve, tegul ji eina namo, man viskas gerai, tik tegu ji nesėdi čia už tuos keturis litus per naktį, viskas čia bus gerai.“ Tiesą pasakius, po to visiškai išnyko mirties baimė. Tiesiog yra tokia ramybė. Jeigu kas atsitiks ar ką, tai tiesiog galvoji, gyvensi kažkokį kitokį gyvenimą. Negali dabar kažkur nuvažiuoti, tarkim, į Meksiką, bet galvoji „na, gerai, paskui aš ten visur suvaikšiosiu, apžiūresiu, jokių problemų nebus“.

Išskodamas atsakymą, kas yra už tos ribos, kuri skiria gyvybę ir mirtį, nuvažiuoju ir į garsiąją Merkinės piramidę pas Povilą arba Poviliuką, kaip ji vadina žmonės, atvažiuojo pasisemti stiprybės, sveikatos. Per porą šios piramidės egzistavimo metų čia jau yra įvykę nemažai stebuklingų atsitikimų, pasveikimų. Poviliukas yra tarsi diplomatinėje tarnyboje. Kaip mūsų diplomatai vyksta į užsienį, taip jis yra atsiųstas į Žemę pranešti Dievo Žodį.

Pasakoją Povilas:

— Šioje vietoje, šioje piramidėje yra įvykę daug idomių, prasmingų įvykių, o ypač vienas, kuris susijęs su tuo pirmuoju ir vienu stipriausiu mano patyrimu. Tai buvo pati pradžia, kuomet man buvo septyneri metai.

Buvo laikas prieš pamokslą. Bažnyčioje buvo daug žmonių, nes buvo Roko atleidai. Aš su savo artimaisiais buvau bažnyčioje, nors žmonių buvo

daug, vietos mažai, ir tiesiog meldžiausi. Tuomet, tikrai ne mano paties iniciatyva, nes aš tuomet dar net neįsivaizdavau, kad taip gali būti, išgirdau kreipimąsi. Ir iš karto, nors buvau dar vaikas, supratau, kad tai ne mano mintys, ne mano žodžiai, ir pradėjau klausytis. Tai buvo prisistatymas, tai buvo padaršinimas. Paskui aš tuo džiaugsu — nes tai sukėlė tokį tikrą vidinį džiaugsmą — pasidalinau su mama, kuri stovėjo šalia. Kaip prisimenu, ji suregavo ramiai, pasakė: „baik išdykau“. Tačiau girdėjimas tęsėsi ir aš pradėjau girdėti, pats to nereikalaus, dūmas, įvairius argumentus ne tiek sau, bet suaugusiems. Tie argumentai buvo labai konkretūs — kas bažnyčioje įvyks artimiausiu metu, ką visi matys. Tiek tarp žmonių, tiek kunigo veiksmuose...

Po to viskas tęsėsi lauke — žmonės uždavinę klausimus, aš nesigilinau, kieno tie klausimai, tiesiog išgirdau viduje atsakymus ir juos atkartodavau. Kiek atsimenu, tokiu ratu apstoję giminaičiai klausinėdavo įvairių dalykų. Dažniausiai tokių konkrečių, patikrinamųjų, bet žodis buvo labai ryškus ir vedimas jau nuo tada jautėsi.

Ir nuo tada prasidėjo bendravimas, kuris ir dabar tęsiasi. Ir to bendravimo prasmė yra suteikti tiek man pačiam, tiek svetimiems žmonėms pažinimą, žinias ir tuo pačiu metu patirtis, kurių pagrindu galėtų būti vykdomas dvasinis tobulėjimas,

ruošimasis tam tikriems ateities įvykiams. Iš tų žinių galėčiau pasakyti, kad tai yra perėjimas į aukštesnį sąmonės lygmenį, į kitą išmatavimą, religinę prasmę — tai pasaulio pabaiga.

Vėliau šioje vietoje, kur dabar stovi piramidė, įvyko regėjimas, patyrimas, kuris praktiškai kol kas yra vienintelis tokio realumo, kurį aš pats asmeniškai esu išgyvenęs. Tai buvo regėjimas švytėjimo ir jautimos tuo pačiu metu. Ta šviesa buvo kaip niekad arti manęs.

Ir tas jausmas, kalbant apie mirtį ir apskritai apie išėjimą, yra kitoks... Tai kartais netgi sukelia tam tikrus sentimentus. Kartais norisi pajusti tai greičiau, negu skir-ta. Bet tai nėra gerai, nes misijos neatlikimas, gyvenimo tarpinio šio Žemėje neįgyvendinimas sukelia blogas pasekmes. Tiesiog tai nėra gerai, jeigu žmogus palieka žemę ankščiau laiko savo noru ar dėl kitų priežasčių. Taigi reikalingas galutinis mano misijos įgyvendinimas. Todėl šiuo metu stengiuosi ir žmonėms bandau pasakyti, kad reikia laikytis, kas beatsitiktų. Įvairiose situacijose ir atlikti visa tai su džiaugsmu.

Man atskleistas tam tikrų ryšių tarp sielų principas, tie ryšiai jungia vieną su kitu iš pirmo žvilgsnio visai gimiš-kai atskirus žmones, netgi negyvenančius Žemėje. Ir tai įvardinama kaip sielos šeima, kurioje egzistuoja dvasia, dvylika sielų ir 144 jaunosios sielos.

VIII

Galimybė patirti anapusinio pasaulio dvelksmą, suvokti amžinybės dėsnius atsiveria ne tik tiktai susirgus, jį patiriami įvairiose situacijose. Apie tai papasakojo ir garsusis aplinistas Vladas Vitkauskas, įveikęs Everestą ir šį mirties dvelksmą kalnuose išgyvenęs

ne vieną kartą.

Pasakoją Vladas:

— 30 metų išgyvenus kartu su kalnais, aišku teko patirti tokių akimirų, kai suprasdavau, kad nėra jokios vilties išlikti gyvam. Kartais atrodė, kad mirtis, apie kurią normaliam gyvenime dažniausiai net nekalbam, neegzistuoja, kol su ja nesusiuri.

Kalnuose ekstremalių situacijų buvo nemažai, kur jau nebūdavo jokios vilties. Tarkim — kai kiritau nuo Komunizmo viršukalnės, nuo pusaštunto kilometro — kiritau — pusantro kilometro ledo siena. Tada suprantai, kad jau nieko negali pakeisti — šis jausmas iš tikro lydi žmogų visą gyvenimą. Tų amžinų dalykų: dangaus ir Dievo, Kosmoso ir gamtos dėsnių pakeisti tu negali. Kai tai suprantai, tada net leidamas į tą mūsų vadinamąją nebūtį, esi visiškai ramus.

Bet tada išryškėja svarbiausi momentai — per tas akimiras, sekundes ar trumpas minutes, tada tu gali pajauti, kas svarbiausia buvo tavo gyvenime. Ir tuo atveju,

apie kurį kalbu, man labiausiai peršėjo širdį ir sąžinę, nes supratau palikęs mažus vaikus, kuriems jaučiuosi reikalingas. Ir tai atrodė, kaip labai didelė nuodėmė, kad aš žūsiu, dėl užmojo ne pagal savo nosį. Gal dėl to, kad ne savo laiku dar linau į tuos kalnus...

Bet vėl, kai per stebuklą likau gyvas... Po ilgų apmąstymų, kurie truko ne dieną ir ne valandą, supratau, kad galioja amžinos tiesos, tikrieji dėsniai — jeigu tikrai suprantai savo nuodėmę, jeigu tai tikros mintys, ir jeigu atlieki tikrą atgailą — gali įvykti ir stebuklas. Kaip man tada ir atsitiko.

New Yorke gyvenantis kino režisierius avangardistas Jonas Mekas mėgsta gerą vyną, mėgsta šokti, mėgsta su draugais pasikalbėti prie vyno. Ir mes jo irgi paklausėme, ką jis galvoja apie mirtį.

Pasakoją Jonas:

Žinau labai mažai. Tik tiek, kad visi ir viskas miršta. Ir taip pat žinau, kad niekas nemiršta, nes pasaulyje viskas pasikartoja. Tai nieko naujo. Kažkoks labai gudrus žmogus yra pasa-

kęs, kad niekas nekinta — visada tas pats yra Žemės svoris, visada tas pats sielų skaičius Žemėje, ir viskas visados tas pats. Niekas niekada nesikeičia. Pereiname iš vienos dimensijos į kitą, klajojame, labai įdomu... Nėra galo.

Nesveika apie viską šnekti labai rimtai.

P.S.

Nuo tos kelionės į Kaukazą, kai man buvo išpranašauta, kad neilgai gyvensiu, jau praėjo daugiau kaip 30 metų, o aš vis dar gyvas. Ir juo toliau gyvenu, tuo man darosi linksmiau ir ramiau gyventi. O ypač po to, kai susitikau šituos žmones, kur-damas filmą. Supratau, kad „anas“ pasaulis nėra tamsos, šalčio ar kirminų pasaulis, o kupinas šviesos, harmonijos, džiaugsmo, muzikos, pilnatvės pasaulis. Ir dar supratau, kad tokį pasaulį mes galime pasiekti ir čia, ir dabar — gyvi būdami. Ir gal iš vis nėra ribos tarp šio ir ano pasaulio. Juk ne veltui maldoj sakoma: „dabar ir mūsų mirties valanda“.

Vytautas V. Landsbergis

Lietuvoje pirmą kartą surasta
monetų kalykla

Vilniuje, atkuriamų Valdo-vų rūmų teritorijoje, atrasta pasutinioji Lietuvos didžiojo kunigaikštystėje (LDK) veikusi monetų kalykla, teigia numizmatas Eduardas Remecas.

Valdovų rūmų šiaurinio korpuso išorėje archeologai atkasė dalį pastato mūrų, tarp kurių surinkta apie tūkstantis varinių šilingų, jų ruošinių, atraižų bei vienas sidabrinis monetos ruošinys. „Beveik tik Vilniaus kalyklos šilingai, kaldinti 1664–1666 metais, ruošiniai bei atraižos rodo, kad čia galėjo būti kalykla. Be to, niekur kitur rūmų teritorijoje tokiais kiekiais monetų nerasta — per dieną surasdavome po šimtą varinių šilingų“, — sako E. Remecas.

Šiuo metu atkasta tik dešimtoji dalis pastato, kuris, kaip spėjama, gali būti monetų kalykla. E. Remeco nuomone, atkastoji kampinė patalpa galėjo būti naudojama, kaip monetų sandėlis. „Per vidurį paprastai būna vertingiausia pastato dalis. Galima manyti, kad, toliau kasant pastatą, bus surastas kambarys, kur galėtų būti sudėtos inventorius — spaudai, plaktukai, bei kiti su monetų kaldinimu susiję įrankiai“, — teigia numizmatas.

Nors Vilniaus kalyklos inventorinių aprašų nėra išlikę, remiantis vienos, prie Varšuvos veikusios 17 amžiaus kalyklos aprašais, manoma, kad monetos buvo viename kambaryje kaldintos, antrame skaičiuojamos, trečiame sandėliuojamos.

Kad monetų kalykla buvo įsikūrusi apytiksliai toje vietoje, kur šiemet atrastas pastatas, E. Remecas spėjo jau prieš metus. Netoli šios vietos anksčiau

būdavo atrandama nemažai monetų ruošinių ir atraižų, o pernai atkasta apie 70 ruošinių, tarp jų — ne tik varinių, bet ir keletas sidabrinų.

„Pasidarė aišku, kad kažkur netoli kalykla turi būti. Be to, paaiškėjo, kad joje kaldintos ir sidabrinės monetos“, — pasakojo E. Remecas. Beje, numizmato nuomone, Vilniaus kalykloje, be varinių ir sidabrinų monetų, buvo kaldintos ir auksinės.

E. Remecas pasakojo, jog iš rašytinių šaltinių jau ankščiau buvo žinoma, kad Jono Kazimiero laikais kalykla veikė Žemutinės pilies teritorijoje, bet tikslios vietos nežinota.

Tačiau kai kuriems archeologams trūksta įrodymų, kad atkastos pastatas buvo kalykla. Abejonės išsisklaidytų, jei būtų surasti monetų kaldinimo spaudai. Vis dėlto E. Remecas neturi daug vilčių juos atkasti. „Mažai tikiu, kad rasime spaudų — jei viską tvarkingai kalyklos darbuotojai darė, būtų susidėję ir išsinešę spaudus. Varinius LDK šilingus 1660–1666 metais kaldino 6-ios kalyklos ir spaudų turėjo būti labai daug. Tačiau šiandien beveik 1 milijardą tirazų nukaldintų monetų randa ma masiškai, o spaudai kažkur dingę“, — aiškino numizmatas.

Jei E. Remeco nuomonė patvirtintų, tai bus vienas vertingiausių radinių ne tik Lietuvoje, bet ir Vidurio bei Rytų Europoje. Pasak jo, Lenkijoje veikė daugybė kalyklų, tačiau iki šių laikų išlikęs tik vienas pastatas, o iš daugiau nei dešimties įvairiais laikotarpiais LDK monetas kaldinusių kalyklų surasta tik šis vienintelis.

Dabartinė Čekija ir Slova-

kija nuo seno garsėjo savo sidabro ir aukso rūdais bei monetų kaldinimo tradicijomis, tačiau taip pat turi vos du išlikusius pastatus. Visgi nei viename jų nebuvo rasta su monetų kaldinimu susijusių daiktų.

E. Remecas apgailestauja, kad kol kas tolimesni archeologiniai tyrimai kalyklos teritorijoje nenumatyti, o dalyje atkasto pastato ketinama pastatyti transformatorinę. „Turint tokią kalyklą, reikėtų pritraukti turistus. Tai rimtas objektas ir jį reikia išsaugoti. Jei bus pastatyta transformatorinė, o ateityje norėsime kažką eksponuoti ar atstatyti, tai ji aiškiai trukdys“, — įsitikinęs E. Remecas.

Vilniaus monetų kalykla veikė nuo 1664 m. birželio iki 1666 m. gruodžio. Joje nukaldinta apie 404,000 varinių šilingų. „Kalykla buvo uždaryta, nes monetų kaldinimas nepasiteisino. Iš pradžių planuota kaldinti varinius šilingus kariuomenės išlaidoms apmokėti. Tačiau jų buvo tiek daug prigiminta, kad monetos tapo bevertės. Be to, jas pradėjo falsifikuoti visi, kas tik norėjo“, — pasakojo E. Remecas.

Šiuo metu variniai šilingai yra dažniausiai randamos monetos archeologinių tyrimų metu. Tai buvo paskutinė visoje LDK veikusi monetų kalykla — ją uždarius daugiau lietuviškų monetų nebekaldinta. 17 amžiuje kalyklos variniams šilingams gaminti buvo įsteigtos Ujzdove (prie Varšuvos), Olyvoje (prie Gdanskio), Kaune, Lietuvos Brastoje ir Marienburge.

(BNS)

BALSAVIMAS 2004 M. SPALIO 10 D.
LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO RINKIMUOSE

Kviečiame visus Lietuvos Respublikos piliečius, rinkimų dieną būsiančius JAV, balsuoti eiliniuose Lietuvos Respublikos Seimo rinkimuose 2004 m. spalio 10 d.

Rinkėjų sąrašai

Rinkėjai paskambinę į diplomatinę atstovybę/konsulinę įstaigą, kurioje yra užsiregistravę, gali susipažinti su rinkėjų sąrašais. Visi piliečiai, kurie balsavo Europos Parlamento ir Lietuvos Respublikos prezidento rinkimuose 2004 m. birželio 13 d., yra automatiškai įrašyti ir į 2004 m. Seimo rinkėjų sąrašus.

Registracija

Jei jūs balsavote Europos Parlamento ar LR prezidento rinkimuose 2004 m. birželio 13 d., jums registruotis nereikia. Registruotis turi tik LR piliečiai, nebalsavę šiuose rinkimuose arba pakeitę savo gyvenamąją vietą.

Kaip registruotis

Registruotis jūs galite paskambinę į LR ambasadą arba vieną iš LR konsulių įstaigų, kuriose vyks balsavimas. Registruotis turite pagal savo gyvenamąją vietą JAV. Atkreipiame dėmesį, kad Lietuvos ambasadoje ir konsulinėse įstaigose kviečiame registruotis tik tuos, kas numato balsuoti JAV. Jei rinkimų dieną būsite Lietuvoje ir ten numatote balsuoti, prašome registruotis Lietuvoje.

Balsavimą JAV organi-

zuos LR ambasada ir konsulinės įstaigos:

Lietuvos Respublikos ambasada Vašingtone — piliečiai, gyvenantys Alabama (AL), Alaska (AK), Arizona (AZ), Arkansas (AR), California (CA), Colorado (CO), Delaware (DE), Florida (FL), Georgia (GA), Hawaii (HI), Idaho (ID), Iowa (IA), Kansas (KS), Kentucky (KY), Louisiana (LA), Maryland (MD), Minnesota (MN), Mississippi (MS), Missouri (MO), Montana (MT), Nebraska (NE), Nevada (NV), New Mexico (NM), North Carolina (NC), North Dakota (ND), Oklahoma (OK), Oregon (OR), Pennsylvania (PA), South Carolina (SC), South Dakota (SD), Tennessee (TN), Texas (TX), Utah (UT), Virginia (VA), Washington (WA), West Virginia (WV), Wyoming (WY), District of Columbia (DC) valstijose bei kitose JAV teritorijose — Puerto Rico, Amerikos Samoa, Guame, Virgin Islands bei kt., o taip Meksikoje.

Generalinis konsulas Čikagoje — piliečiai, gyvenantys Illinois (IL), Ohio (OH), Michigan (MI), Indiana (IN) ir Wisconsin (WI) valstijose. (Balsavimas vyks ne konsulate, bet tik Pasaulio lietuvių centre).

Generalinis konsulas New York — piliečiai, gyvenantys New York (NY), Connecticut (CT), Massachusetts (MA), New Jersey (NJ), Rhode Island (RI), New Hampshire (NH), Maine (ME) ir Vermont (VT) valstijose. Konsulas Cleveland — piliečiai, gyvenantys Cleveland

mieste. Konsulas Cleveland organizuos tik II rinkimų ratą. Pirmojo rato metu Cleveland gyvenantys LR piliečiai balsuos paštu. Esant ir antrajam rinkimų ratui, Cleveland lietuviai galės balsuoti arba paštu, arba atėję į konsulatą.

Generalinis konsulas Los Angeles — piliečiai, gyvenantys Los Angeles mieste.

Konsulas Seattle — piliečiai, gyvenantys Seattle mieste.

Lietuvos Respublikos piliečiai galės balsuoti paštu, arba atėję į Lietuvos Respublikos ambasadą, arba konsulines įstaigas. Primename, jog balsuoti turėsite ten, kur užsiregistruosite. Balsuoti galima tik viename iš balsavimo punktų.

Atkreipiame rinkėjų dėmesį, kad Čikagoje rinkimų LR Seimą dieną, t.y. spalio 10 d., balsuoti bus galima tik Pasaulio lietuvių centre: 14911 127 Street, Lemont, IL 60439.

Konsulate Cleveland, OH, balsavimas vyks tik II rato metu (jei prireiks) spalio 24 d.

Platesnę informaciją apie rinkimus bei balsavimo organizavimą galite rasti:

— Lietuvos Respublikos Vyriausiosios rinkimų komisijos tinklalapyje www.vrk.lt;

— arba paskambinę telefonu į Lietuvos Respublikos ambasadą 202-234-5860, ext. 121, 129;

— arba atsuntę klausimą el. pašto adresu:

rinkimai@ltembassyus.org
Maloniai prašome apie galimybę balsuoti pranešti pažįstamiems ir draugams, gyve-

nantiems JAV.

Balsavimą JAV organizuojančių Lietuvos Respublikos ambasados ir konsulių įstaigų adresai:

Lietuvos Respublikos ambasada JAV: 2622 16th Street, NW, Washington, DC 20009, tel. 202-234-5860, ext. 121, 126, fax: 202-328-0466, el-paštas:

rinkimai@ltembassyus.org

Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje: 211 East Ontario Street, Suite 1500, Chicago, IL 60611, tel. 312-397-0382, fax: 312-397-0385, el-paštas:

admin@ltconschi.org
Lietuvos Respublikos generalinis konsulas New York: 420 Fifth Avenue, 3rd Floor, New York, NY 10018, tel. 212-354-7840, fax: 212-354-7911, el-paštas:

kons.niujorkas@urm.lt
Rinkimams taip pat galite registruotis šiose Lietuvos Respublikos konsulinėse įstaigose:

Generalinis konsulas Los Angeles: 3236 N. Sawtooth Ct., Westlake Village, CA 91362, tel. 803-496-5324, fax:

805-496-7433, el-paštas:

cglalith@gte.net

Konsulas Cleveland, OH: 18021 Marcella Rd., Cleveland, OH 44119, tel. 216-486-8692, fax: 216-486-8612, el-paštas:

ibcommo@aol.com

Konsulas Seattle: 5919 Wilson Ave. South, Seattle, WA 98118-3062, tel. 206-725-4576, fax: 206-725-1883, el-paštas: vytasl@grybas.com

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS
žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

AMSTERDAMAS

Žodis „euro“ visų Europos Sąjungos (ES) valstybių oficialiose dokumentuose turi būti rašomas vienodai, nurodoma šeštadienį išleistame įsake. Šis klausimas buvo iškeltas per ES finansų ministrų susitikimą, kai Lietuvos, Latvijos, Vengrijos ir Slovenijos ministrai nurodė, kad jų valstybėse šis žodis, siekiant palengvinti tarimą, rašomas kitaip. Skirtinga rašyba „nebūtų labai naudinga kuriant Europoje vienybę ir aiškumą“, spaudos konferencijoje sakė Olandijos finansų ministras Gerrit Zalm, kuris pirmininkavo deryboms. Tačiau vis dar neaišku, kokia yra žodžio „euro“ daugiskaita. Anglų kalba vartojama tiek „euro“, tiek „euros“.

BERLYNAS

Žydas žudžiusius nacių padėjėjus visame pasaulyje persekiojantis Simon Wiesenthal centras kreipėsi į Vokietijos vyriausybę, ragindamas ją uždrausti spalio pradžioje rengiamą musulmonų suvažiavimą, kuris, pasak centro, yra teroristų mėginimas nusisamdinti naujų smogikų. S. Wiesenthal centras, paragino Berlyną atsaukti minėtąjį suvažiavimą, „iširti, kas jo organizatoriai ir uždrausti įvažiuoti į valstybę dalyvius iš užsienio, kurie kelia pavojų viešajai tvarkai“. Vokietijos žvalgybos tarnybos sako stebėdamos, kaip rengiamasi spalio 1-3 dienomis numatytam suvažiavimui, tačiau daugiau informacijos apie jo dalyvius nepateikė.

MASKVA

Rusijos prezidentas Vladimir Putin atleido Šiaurės Osetijos federalinės saugumo tarnybos vadovą Valerij Andrejev, kuris vadovavo operatyviniam štabui, atsakingam už įkaitų krizės išsprendimą Bes-

lan. Be to, V. Putin atleido iš pareigų Šiaurės Osetijos vidaus reikalų ministrą Kazbek Džantievą, kuris iš karto po jėgos operacijos įkaitams išvaduoti padavė atsistatydinimo prašymą. Pranešime nepateikiamos priežastys, dėl kurių buvo atleisti jėgos struktūrų vadovai. Tai pirmieji pareigūnai, kurie paliko savo postus po operacijos Beslan.

JAV

WASHINGTON, D.C.

Jungtinėse Valstijose nusikaltamumo, susijusio su smurtu ir pasikėsinimu į nuosavybės teisę, lygis 2003 m. tebebuvo mažiausias per trisdešimt metų, pranešė Teisingumo departamentas. Remiantis šio departamento, išnagrinėjusio 24,2 mln. atvejų, pranešimu, pastarąjį dešimtmetį sumažėjus nusikaltamumui, padėtis teisės pažeidimų srityje stabilizavosi. Išankstiniais duomenimis, žmogžudysčių skaičius 2003 m. nepasikeitė palyginti su 2002 m. ir su septintojo dešimtmečio pabaiga: 5,6 aukos tenka 100,000 gyventojų. Smurto — apipiešimų, išžaginimų ir kitokių pasikėsinimų į asmenybę — lygis taip pat liko toks pat: maždaug viena auka 44 JAV piliečiams nuo 12 metų ir vyresniems.

ARTIMIEJI RYTAI

BAGHDAD

Rinkimai Irake įvyks, kaip ir numatyta, sausio mėnesį, net jeigu kai kurie irakiečiai negalės balsuoti, sakė premjeras Iyad Allawi. Irako vadovas pripažino, kad jo valstybėje šiuo metu yra problemų, ypač — smurto kresalams Fallujah mieste, bet nurodė, kad jos ne sutrukdydys surengti rinkimus. I. Allawi pareiškė: „Jei 300,000 žmonių negali balsuoti dėl to,

kad taip nusprendė teroristai, tai, atvirai sakant, 300,000 žmonių nepakeis 25 mln. žmonių balsavimo“. Jo vyriausybė yra „pasiryžusi laimėti karą prieš teroristus ir įdiegti Iraką demokratiją“, sakė I. Allawi. Sekmadienį Irake per sprogičius ir sukilėlių susirėmimus su JAV pajėgomis žuvo daugiau kaip šimtas žmonių.

KARIBAI

MONTEGO BAY

Virš Jamaikos siaučiantis uraganas „Ivan“ nusinešė jau 14 gyvybių. „Ivan“ vėjo greičiu įsismarkavęs iki 270 kilometrų per valandą Miami įsikūrus Nacionalinis uraganų stebėjimo centras jam priskyrė penktąją — aukščiausią — pavojingumo kategoriją. Grenadoje, Venesueloje, Dominikos respublikoje, Tobago ir Jamaikoje žuvo 41 žmogus. Savo kelyje ši siaubinga audra paliko namų griuvėsius, apverstus ir sumaitotus lengvuosius automobilius, išrautus medžius ir užtvindytas gatves. Panikos apimti gyventojai nuo maždaug metrą pakilusio vandens gelbėjosi lipdami ant virtuvės spintelio, kai kurie pagalbos laukė ant namų stogų. Pirmadienį uraganas slinko Kubos link ir galiausiai turi pasiekti JAV pakrantę.

AZIJA

PYONGYANG

Šiaurės Korėja leis Vakarų diplomatomas apsilankyti sprogičio, sukelusio nuogastavimus dėl galimo branduolinių ginklų bandymo, vietoje, sakė Pjonguang esantis britų užsienio reikalų viceministras. Šiaurės Korėja nurodė, kad galinžas praėjusios savaitės sproginas buvo suplanuotas ir kad jis įvykdytas rengiantis statyti hidroelektrinės užtvanką.

DĖMESIO PLC NARIAI

Pasaulio lietuvių centras yra inkorporuotas, kaip lietuvių ir kultūros centras. Mes, to centro nariai, negalime pritari ti sporto centro plėtimui. „Statyti sporto salę ir sceną kainuos 1,6 mln. dolerių“, — sakė Donatas Siliūnas, PLC Jaunimo rūmų projekto komiteto pirmininkas. Jeigu dar pridėsime 20–30 proc. prie šios sumos, tai gal ir turėsime tikroviškesnę kainą už pastatą ir mašinų pastatymo aikštės plėtimą.

Tarybos paskirtis turi būti visuomenės narių naudai, o ne vienai grupei — ar tai būtų sporto ar kita.

Jau dabar PLC sunkiai išsiverčia. Bingo įneša didžiausias pajamas centro išlaikymui, bet ir čia pinigai mažėja.

Pirmieji aukotojai ir butų pirkėjai Pasaulio lietuvių centre įnešė lešų centro pirkimui, o dabar jų nebereikia ir butų savininkai bus su šia statyba nuskriausti, arba jų teisės susiaurina.

Jau turime sporto salę su scena (Lietuvių fondo salę). Jei turim vieną, antros nereikia, turėtų užtekti. Jau dabar nėra pakankamai vietų mašinoms statyti, o su šiuo pastatu vietų dar sumažės. Nauja aikštė mašinoms statyti sunaikins butų savininkų darbus ir išdraskys PLC grožį. Kiek sykių žmonės, atvažiuoję į centrą, skundėsi, kad nėra kur automobilį pastatyti. Ši problema dar pablogės.

Skolintis pinigų, vartojant PLC užstatą, mes nesutinkam. Paskolos mūsų centrą nuskandins. Viską prarasim, ne tik sporto salę, patį centrą, o mūsų butų gyventojai — savo gyvenamąsias vietas.

Gintas Saulis, Roma, Virgius Norkus, Irena, Arūnas Draugelis

P.S. Kai gausite iš PLC balso įgaliojimus (vote proxy), siųskite pasirašytus lapus šiuo adresu: Gintautas Saulis, 1004 Wellington Ave., Libertyville, Illinois 60048.

Archangelsko perbėgėliai nepatikimi

EDMUNDAS SIMANAITIS

Pagausėjusios šnekos apie tariamą klasikinių partijų traukimąsi į šešėlį — sulūžusio grašio nevertos. Demokratija neatsiejama nuo ištikinimų ir požiūrių įvairovės, taigi ir politinių partijų tam tikra gausa yra natūrali pasekmė ir netgi jos skiriamasis požymis. „Tautų tėvo“ generalisimuso, galiausiai į lūkašenkinio tipo vienpartines „demokratijas“ nėra jokia naujiena. Praėjusio amžiaus patirtis nepamiršta: dviejų diktatorių suplanuotas ir pradedtas II Pasaulinis karo žiaurūs II Pasaulinio karo nusikaltimai ir genocido nusikaltimai, kuriems nėra senaties, įpareigoja būti budriems.

Lietuvos politinė padanga slenka vienas po kito svetūr sistemingai planuojamų provokacinių sumaiščių ir suirucijų debesys. Seniai laikas mesti iš galvos naivius paaimanavimus, kad mes silpti, kad mūsų valdininkai tik ir temoka kyšius imti, kad šalyje siaučia skurdas, kad po trijų Kremliaus dvokelių trenkiančių nesutūpėtų gelbėtojų, turi pavykti ketvirtajam, šį kartą iš Archangelsko atsiųstam, per pusmetį ar metus išgelbėti „skurstanciją lietuvių tautą“. Taigi, pasak publicisto Viliaus Braženo, Archangelsko partijai laimėjus Seimą, atsirastų reali galimybė ne visai iš karto lapatai — lapatai per Vakarus „do matuški Rasiejį“, kiek organizuotas nepriklausomos valstybės teisinės sistemos įkūnimas ir griovimas pagal to paties „Centro“ scenarijų. Scenarijaus ašis ta pati per visus keturiolika Lietuvos Respublikos metų — sumaišties Lietuvoje turi būti daug. „Gelbėtojai“ ir „konsultantai“ visi iš Rytų arba deramai apdoroti vietiniai. Vienam „pranašui“ bankrutuojant iš anksto į sceną išleidžiamas kitas. Jų niekada netruks, tačiau sumaišties vykdytojų būtinai reikia iš aborigenų. Posovietinėje visuomenėje išbalansuoto pilietinės savivokos bendrapiliečių atsiranda.

Archangelsko partijos griežtinėlė, pradedant pirmuoju

superžadėtoju ir gausiu būrelių graziabalsių politikuočių populistių, neišdrįsta nežodelyti užsiminti, kad ir skurdo, ir kyšininkavimo ir smurto Rytuose visais laikais, buvo nelyginamai daugiau, negu mūsų šalyje. Lygiai taip pat nutylint esminės svarbos permainas — Lietuvos narystę NATO, garantuojanti išorinį saugumą, narystę Europos Sąjungoje. Ši aplinkybė sudaro realias galimybes ekonomikai sparčiai vystyti ir sėkmingai spręsti socialinius reikalus. Jokie apsišaukeliai gelbėtojai ir jų tuščiaziedžiai pažadai reikalų nepataisys. Populizmo pavojų aiškiai supranta ir apie tai kalba dabartiniai šalies vadovai prezidentas, premjeras ir Seimo pirmininkas.

Mūsų šalies rinkėjai yra pakantūs. Vieni išrenka numylėtinį, iš, sakykime, mėlynųjų partijos į Seimą, patikėdami jam teisę ir pareigą vykdyti ir įvykdyti Mėlynųjų partijos pažadus rinkėjams. O šis nenaudėlis, nespejęs apšilti, nusispjovęs į duotus pažadus, šmukštį ir jau Rudųjų partijoje besėdįs. O kitų rinkėjų „išbalutų“ Rudųjų partijos seimūnas ne ką laukęs purpt ir perskrenda į Pilkųjų laktas. Panaši istorija ir su kitų spalvų partietiais lietuvių tauta. Yra ir skraidūnų rekordininkų, pakeitusių po keletą laimėjus Seimą, atsirastų reali galimybė ne visai iš karto lapatai — lapatai per Vakarus „do matuški Rasiejį“, kiek organizuotas nepriklausomos valstybės teisinės sistemos įkūnimas ir griovimas pagal to paties „Centro“ scenarijų. Scenarijaus ašis ta pati per visus keturiolika Lietuvos Respublikos metų — sumaišties Lietuvoje turi būti daug. „Gelbėtojai“ ir „konsultantai“ visi iš Rytų arba deramai apdoroti vietiniai. Vienam „pranašui“ bankrutuojant iš anksto į sceną išleidžiamas kitas. Jų niekada netruks, tačiau sumaišties vykdytojų būtinai reikia iš aborigenų. Posovietinėje visuomenėje išbalansuoto pilietinės savivokos bendrapiliečių atsiranda.

Archangelsko partijos griežtinėlė, pradedant pirmuoju

Antra, toks seimūnas pripažintinas apsimetėliu — jis stoji į pasirinktos spalvos partiją, netikėdamas nei partijos programa, nei nesirūpinamas jos įgyvendinimu.

Trečia, asmeniui, netesėjusiam pažadų rinkėjams, apgavikui negalima patikėti jokio atsakingo valstybinio darbo.

Ketvirta, perbėgėlių lengva papirkti, nes jam visuomenės moralės normos šnipto tvertos. Tokį skrajūną nesunkiai

A + A JANINA BARTKUS UNDERYTĖ

Mirė 2004 m. rugsėjo 6 d., sulaukusi 91 metų.

Gyveno Čikagoje Marquette Park.

Nuliūdę liko: sūnus Kęstutis, sūnus Algis, anūkai Rimas ir Albertas su žmona Vilma, Ebbie, Salli ir Julie; proanūkai Asta, Mariah ir Bradley bei kiti giminės Lietuvoje.

A.a. Janina buvo žmona a.a. Broniaus.

Velionė pašarvota pirmadienį, rugsėjo 13 d. nuo 3 v. p.p. iki 8 val. v. Brady Gill laidojimo namuose, 2929 W. 87th St., Evergreen Park.

Laidotuvės įvyks antradienį, rugsėjo 14 d. 9:30 v.r. Brady Gill laidojimo namuose, iš kurių a.a. Janina bus palydėta į Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią, kur 10 val. r. bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Visus artimuosius, gimines ir draugus kviečiame dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600,
www.petkusfuneralhomes.com

A + A KAZYS RUTKAUSKAS

Mirė 2004 m. rugsėjo 12 d.

Gimė 1919 m. sausio 20 d. Kaune, Lietuvoje. Į Ameriką su žmona Paulina atvyko 1949 m.

Nuliūdę liko: žmona Paulina, sūnus John su žmona Charmaine, anūkai Gabrielle ir John, dukterėčios Birutė, Irene ir Nijolė; Lietuvoje sesuo Magdalena Šablevičienė ir brolis Joseph.

A.a. Kazys buvo Vytauto Didžiojo Šaulių rinktinės narys.

Laidotuvių apeigos vyks Gasparini and Oliveri laidojimo namuose, 707 Marchesano Dr., Rockford, IL. Tel. 815-964-6332.

Vietoje gėlių prašome aukoti: University of Illinois, Department of Surgical Oncology (Melanoma Research), c/o Paulina Rutkauskas, 710 Highview Ave., Rockford, IL 61107.

Nuliūdę artimieji

Amerikos lietuvių respublikonų federacijos centrinio komiteto I vicepirmininkui

A + A VYTAUTUI VIDUGIRIUI

staiga mirus, gilią užuojautą reiškiamo jo mylimai žmonai ELENAI, dukrai DIANAI ir visiems artimiesiems ir kartu širdime.

Amerikos lietuvių respublikonų federacijos vadovybė ir nariai

nupirks koks nors politikuojantis vertelga iš „artimojo užsienio“.

Penkta, visi perbėgėliai daro gėdą Tautos atstovų forumui, rodydami jo nepastovumą ir nepatikimumą.

Šešta, perbėgėlis savo veikla įtikinamai parodė, kad keisdamas, dažniausiai tik tariama politinė orientacija, apgaudinėja ne tik rinkėjus, bet ir valstybę.

Išvados peršasi aiškios ir neatidėliotinos. Asmuo, išrinktas į Seimą ir po to pakeitęs politinę orientaciją turėtų būti vertinamas, kaip išdavęs rinkėjų interesus ir nepateisinę jų pasitikėjimo. Tokiu atveju jis turėtų netekti Seimo nario mandato.

Seimas turėtų ryžtis pats sau „užsimauti apynasrį“ — priimti įstatymą dėl perbėgėlių. Toks įstatymas anaiptol nedrausytų keisti politines pažiūras ar ištikinimus nors kas mėnesį (tai Konstitucijos

norma), tačiau neleistų apgaudinti rinkėjų ir žeminti Tautos atstovų forumo prestižą.

Seimo narys neiškętęs ketverių metų darbo Seime pagal savo norus pasirinktą partinę ideologiją ir nevykdęs rinkėjų valios, neturėtų būti pakartotinai renkamas į Seimą mažiausiai dešimt metų. Įstatymas sunormintų aistras bei gundymus nesusitupėjusiems seimūnams, arba kandidatams į juos, perbėgti ten, kur iš „artimojo užsienio“ komandiruoti „gelbėtojai“ ar nupirkti „centro“ statytiniai žarsto pažadus ir visas puses. Kaip žinoma, Archangelsko partijoje tokių perbėgėlių gausu.

Rinkėjo negalima nei mulkinti, nei jo apgaudinėti. Lietuviai ne kartą įrodė, kad jie geba tvarkytis neblogiau, negu Euroatlantijos senbuviai. Tuo ištikino ir okupantas, pusę amžiaus nesėkmingai bandęs išrauti ir sunaikinti tautinę savimone ir pilietinę savigarbą.

Seniausias Lietuvoje universitetas jubiliejų pasitiks atsinaujinęs

Atkelta iš 1 psl.

Pasitinkant 425-ojo jubilėjaus metines, universiteto centriniuose rūmuose buvo baigtas remontuoti Filosofijos fakultetas.

Fakulteto atidarymo ceremonija įvyks spalio pradžioje, o studentai ir dėstytojai ir naujus rūmus persikels lapkritį ar gruodį.

Net dešimtyje fakulteto auditorijų buvo rasta ir restauruota klasicistinio stiliaus lubų puošybos elementai. Anot B. Juodkos, čia bus ne auditorijos, o meno kūrinių.

VU rektorius pasakojo, kad daugiau nei septynerius metus trukusios rekonstrukcijos darbai kainavo 12 mln. litų.

Komisija siūlo nutraukti „Pirmojo Baltijos kanalo“ retransliavimą

Vilnius, rugsėjo 13 d. (BNS) — Lietuvos žurnalistų ir leidėjų etikos komisija rekomendavo nutraukti Rusijoje pagamintas programas rodančios Latvijos TV bendrovės „Pirmasis Baltijos kanalas“ transliavimą Lietuvoje.

Lietuvos ambasadorius Maskvoje iškviestas pasiaiškinti

Maskva-Vilnius, rugsėjo 13 d. (BNS) — Maskva pareikalavo, kad Lietuva nutrauktų iš Vilniaus palaikomos čekėnų nepriklausomybininkų interneto svetainės kavkazcenter.com veiklą.

Kaip pranešė Rusijos naujienų agentūra „Interfax“, pirmadienį Rusijos Užsienio reikalų ministerija išsiskvietė Lietuvos ambasadorių Rusijoje Rimantą Šidlauską ir „griežta forma iškėlė klausimą dėl čekėnų teroristų interneto svetainės kavkazcenter.com veiklos nutraukimo Lietuvoje“.

Anot cituojamo Rusijos URM pranešimo, „neveiklumas, jeigu svetainė ir toliau egzistuos Lietuvos tarnybinėje stotyje, bus vertinamas kaip akivaizdžiai nedraugiškas Lietuvos valdžios žingsnis, turintis neigiamos įtakos dvišaliams santykiams“.

Praėjusią savaitę Valstybės saugumo departamentas (VSD) paprašė žurnalistų ir leidėjų etikos komisijos įvertinti, ar iš Lietuvos palaikomoje Čekėnijos laisvės rėmėjų interneto svetainėje paskelbtame straipsnyje nėra propaguojamas terorizmo

Pagal visuomenės informavimo įstatymą tai yra neskelbtina informacija.

Minėtoji komisija tyrė, ar rugpjūčio pabaigoje Lietuvoje rodyta laida „Amžiaus paslaptyse“ nepažeidė Visuomenės informavimo įstatymo nuostatų.

idėjos bei skatinama tautinė neapykanta.

Rugsėjo 8 d. interneto svetainėje kavkazcenter.com paskelbtas čekėnų nepriklausomybininkų pasiūlymas sumokėti 20 milijonų dolerių tiems, kurie padės sučiupti Rusijos prezidentą Vladimir Putin, kuris interneto publikacijoje kaltinamas karo nusikaltimais Čekėnijoje.

Anot VSD pareiškimo, minėtoji interneto svetainė paskelbta informacija, „tarptautinio terorizmo propagandos požiūriu vertintina nevienareikšmiškai“.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

KUNIGAS ANTANAS GRAŽULIS, SJ, aukos mišias Šv. Onos Bažnyčioje, Beverly Shores, IN, rugsėjo 19 d. 1 val. p.p. Visi kviečiami.

SPINDULIO TAUTINIŲ ŠOKIŲ grupė laukia naujų ir buvusių šokių. Jaunių (8-11 skyrių jaunimo) ir studentų ratelio registracija vyko sekmadienį, rugsėjo 12 d. „Spindulių“ (vaikų ratelių) registracija ir pirmoji repetitija įvyks pirmadienį, rugsėjo 20 d., 6:30 - 7:30 v. v. Lietuvių Fondo salėje, PLC. Priimami vaikai nuo 4 m. iki 7 skyriaus. Nedalyvavę registracijoje arba norintys papildomos informacijos skambinkite Rasai Poskočmieniui telefonu 708-301-4439.

TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖS, „Lietuvos vyčiai“ sezonas prasidės trečiadienį, rugsėjo 15 d. Kviečiame visus prisijungti ir kartu išlieti šokių sukūrį! Priimame į vaikų grupę nuo 6 iki 11 metų, į jaunių grupę nuo 12 iki 17 metų. Repetacijos vyks trečiadieniais nuo 6:30 v.v. iki 7:45 v.v. vaikų grupei, nuo 7:45 iki 9 v.v. - jaunių grupei, PLC, 14911 - 127-ta gatvė Lemonte, žemutinėje (ne sporto) salėje. Laukiame visų, norinčių šokti! Informacija tel. 630-243-8113.

KVIEČIAME MĖGŠTANČIUS lietuvišką dainą tautiečius papildyti „Vyčių“ choro gretas. Repetacijos vyks ketvirtadieniais, 7:30 v.v., Seselių Kazimieriečių motiniškuose namuose.

NORIME SUBURTI TAUTINIŲ šokių ratelį. Kviečiame šokėjus ir mėgėjus, jaunus ir senus. Repetacijos vyks sekmadieniais po ryto 10:30 v. v. Šv. Mišiu (apie 12 v.) ir tęsis apie dvi valandas. Repetacijų pradžia rugsėjo 19d. Registruoti galite tel. 773-776-4600, parapijos raštineje darbo dienomis. Kviečiame dalyvauti.

I GIMIMO ŠVENČIAUSIOS Mergelės Marijos parapijos šventorių iki rugsėjo 19 d. atvežta „Tukstantmečio Šv. Mergelės Marijos“ statula. Kviečiame apsilankyti ir, pagerbiant Dangiškąją Motiną Mariją, pasimelsti bei uždegti žvakutę prie šios statulos.

„DRAUGO“ JUBILIJINIS POKYLIS įvyks spalio 10 d., 4 v.p.p. naujoje Martinique pokylių salėje, 8200 S. Cicero Ave., Burbank. Jūsų laukia puikus maistas ir aptarnavimas. Nemoka-

mas baras veiks 4 valandas. Pokylyje apsilankys ypatingas svečias, apie kurį pranešime vėliau. Stalus ir pavienius biilietus jau galima užsisakyti „Draugo“ administracijoje.

KVIEČIAME SPALIO 17 D., 12 v.p.p. į Pal. Jurgio Matulaitio misiją Lemonte, Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje ruošiamas pabendravimo pietus. Ta pačia proga susipažinsime su mūsų kapeliono kun. A. Palioko išleista knyga „Žodžiai“. Programą ruošia Dalia Zarskienė, muzika Antano Andriekaus, pietūs Aldonos Šoliūnienės. Stalus prašome užsisakyti pas B. Kronienę, tel. 630-968-0184.

LIETUVOS DUKTERŲ ŠIEMET ruošiami pietūs-vakarienė vyks Jaunimo centre, spalio 24 d. 3 v.p.p. Šv. Mišiu, kaip buvo skelbta anksčiau, nebus. Veiks loterija, bus programa. Visi maloniai kviečiami apsilankyti. Užsisakyti vietas galima adresu: 2735 W. 71st Str., arba tel. 773-925-3211.

SPALIS - BALFO MĖNUO. BALFas organizuos metinę rinkliavą. Š.m. spalio 2-3 d. bus dalinami vokeliai įeinant ir išėinant iš Marquette Parko Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčios. Vokeliai bus surenkami spalio 9-10 d.

JAV LB KULTŪROS TARYBA praneša visuomenei, kad šių metų Kultūros premijoms kandidatų prašome siūlyti iki rugsėjo 15 d. LB Kultūros tarybos adresu: 2841 Denton Ct., Westchester, IL 60154. Numatytos šešios premijos - dailės, spaudos darbuotojo, radijo darbuotojo, muzikos, teatro ir tautinių šokių mokytojos. Kandidatai gali būti siūlomi tik iš JAV gyvenančių kultūros veikėjų. Pasirašytame, su nurodytu siuntėjo adresu, laiške turėtų būti pristatoma: kandidato vardas, pavardė, adresas, telefonas ir bent trumpai raštu apibūdinama siūloma kandidato - asmens veikla. Premijų mėcenatas yra Lietuvių fondas.

RUGSĖJO 18 D. I ČIKAGĄ atvyksta naujai susikūrus Los Angeles teatras „Sezono paūzės“. Jaunimo centro didžiojoje salėje, rugsėjo 18 d., 6 v.v. ir rugsėjo 19 d., 3 v.p.p., žiūrovai matys režisieriaus Alekso Mickaus pastatymą „Gailėsčio sekla“, pagal V. Hugo „Vargdienius“. Visi mielai kviečiami.

„DRAUGO“ KNYGYNĖLYJE

SIŪLOME ĮSIGYTI ŠIAS KNYGAS

1. D. Bindokienė „Lietuvių literatūros skaitymai“. Kaina - 25 dol.
2. J. Venclova „Lietuvių tautos pašaukimas“. Kaina - 1.50 dol.
3. A. Tyruolis „Lietuvos karaliaus krikštas“. Kaina - 1 dol.
4. B. Gaidžiūnas „Mano kartos likiminiai metai“. Kaina - 5 dol.
5. J. Prunskis „Mano pasaulėžiūra“. Kaina - 1 dol.
6. J. Vaišnora „Marijos garbinimas Lietuvoje“. Kaina - 1 dol.
7. J. Kraliauskas „Martynas Mažvydas Vilniuje“. Kaina - 6 dol.
8. S. Yla „Matulaitis Jurgis“. Kaina - 7 dol.
9. P. Naujokaitis „Mazi žingsniai“. Kaina - 1 dol.
10. E. Nazaraite „Mechaninė muža“. Kaina - 6 dol.

Norintieji įsigyti šias knygas, būtinai paskambinkite prieš tai telefonu „Draugo“ knygynėliui, įsitikinti, ar ta knyga dar tebėra pardavime. „Draugo“ knygynėlio tel. 773-585-9500.

Tai - Jūsų laikraštis

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

NETIKĖTA KUN. DR. A. ŽYGO VIEŠNAGĖ CICERO

Kun. dr. Arvydas Žygas Cicero lietuviams pateikė staigmeną: nieko nepranešęs vėl pasirodė savo gimtojoje Šv. Antano parapijoje. Nemažai tautiečių nustebo pamatę šį jau ilgą laiką Kauno kunigų seminarijoje besidarybantį kunigą, rugsėjo 5 dieną laikantį Mišias Šv. Antano bažnyčioje.

Kaip atsimename, jis čia dalyvavo pamaldose rugpjūčio 8 d. rytą ir tada įvykusiame susitikime su vietos lietuviams at-

sisveikino ilgesniam laikui.

Šį kartą prie altoriaus buvo du kunigai - šalia kun. Arvydo dar matėme ir kun. Jaunių Kelpšą, kuris dabar pavaduos i Lietuvą dėstymui aukštojoje mokykloje išvykusį kun. dr. Kęstutį Trimaką, žadantį sugrįžti tik gruodžio pradžioje.

Po pamaldų surengtame sekmadieniniame susitikime svečias iš Kauno plačiau papasakojo apie savo netikėtą vizitą Čikagoje.

Pasirodo, kad po ankstesnio

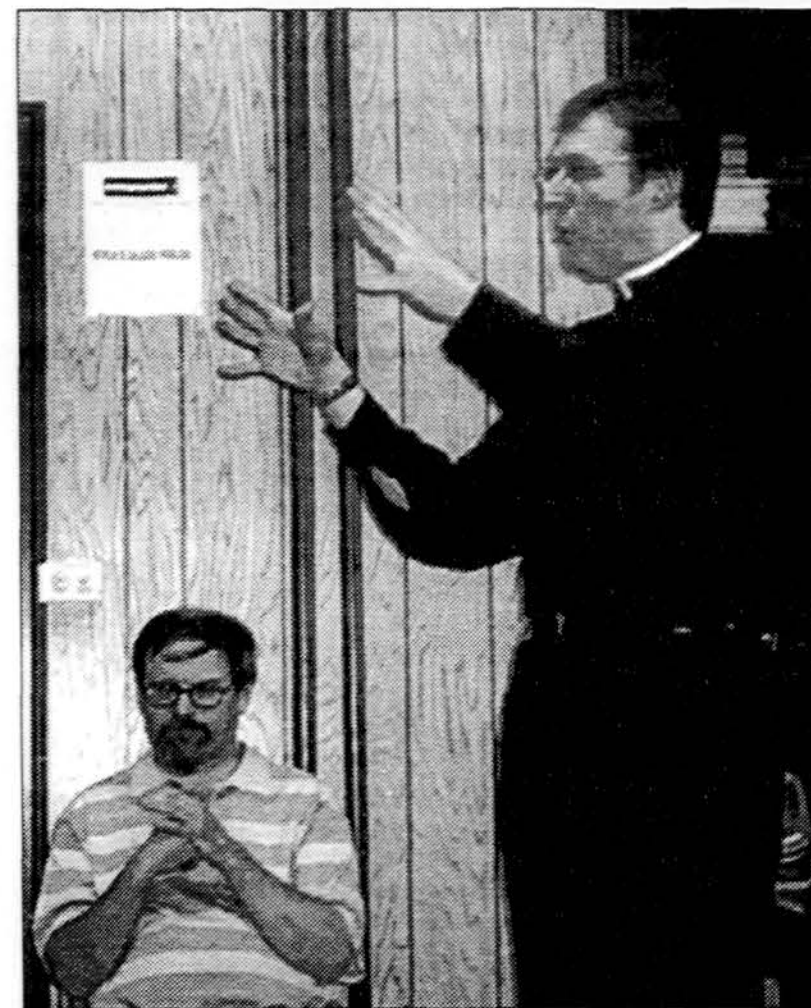
apsilankymo Amerikoje, kurio metu daugiausia laiko praleido Los Angeles lietuvių parapijoje, sugrįžęs į Kauną gavo pakvietimą atvykti į Londoną. Ten jis buvo kapelionu Anglijos lietuvių stovykloje, o taip pat turėjo progos iš arčiau susipažinti ir su patiu Londonu, jo lietuviams.

Ten tebeviešint, gautas skambutis iš Čikagos apylinkėse gyvenancio gero pažįstamo dr. Dano Lapkaus, kuris prašė atvykti į jo žmonos Rasos laidotuves. Šią jauną, vėžio kankinamą moterį, jis ligoninėje buvo aplankęs rugpjūčio mėnesį, kuomet viešėdamas Čikagoje, jai suteikė paskutinį patarnavimą.

Su Cicero lietuviams, daugiausia gerais pažįstamais nuo vaikystės dienų, kun. dr. A. Žygas pasidalino paskutiniųjų savičių išpučiais. Ypatingai plačiai jis nušvietė gyvenimą Anglijos lietuvių stovykloje, kur visi gyveno palapinėse ir tai jam priminė skautavimo laikus.

Papasakojo, kad jo kelionė iš Londono į Čikagą buvo labai varginanti, kadangi reikėjo ieškoti pigiausio bilieto. Pradžioje KLM bendrovės lėktuvu turėjo pasiekti Amsterdamą, o iš ten skridi į New Yorką ir tik iš čia - Čikagon. Iš viso kelionėje reikėjo sugaišti net 36 valandas.

Tačiau buvo laimingas, galėdamas dalyvauti rugsėjo 3 d. atsisveikinime su Rasa ir kitą dieną vykusiose pamaldose Pal. Jurgio Matulaitio misijos bažnyčioje.

Kun. dr. Žygas rugsėjo 5 d. kalba Cicero lietuviams. Šalia sėdi Jonas Kuprys. Nuotrauka Edvardo Šulaitio.

Kaip ir anksčiau, taip ir šį kartą negailėjo gerų žodžių Cicero lietuviams (ypatingai dr. Petriui Kisieliui ir jo žmonai Stefai), kurių dėka jis ėmė tarnauti Dievui ir Lietuvai. Jis pabrėžė, kad Šv. Antano parapijoje švietė evangelijos šviesa ir čia iš vietos lietuvių išmoko mylėti ne tik Dievą, bet ir savo tėvų kraštą. Kun. dr. A. Žygas pažymėjo, jog jis dabar jaučia

pareigą darbuotis Lietuvoje. „Aš turiu seminarijoje 55 'vaikus' ir turiu jais rūpintis“, - kalbėjo Kauno kunigų seminarijos dvasios tėvas kun. A. Žygas, atsisveikindamas su Cicero lietuviams. Šie palinkėjo jam geros kelionės, o Jonė Bobinienė įteikė išvykstančiam dovanėlę.

Edvardas Šulaitis

35 metai be muziko
JUOZO BERTULIO

Sunku patikėti, bet yra šventos tiesa, kad prieš 35 metus (1969 m. rugsėjo 13 d.) Čikagos lietuvių atsisveikinimo su amžinybės iškeliavusiu žymiuoju savo nariu, muziku Juozu Bertuliu, kuris buvo žinomas daugelyje sričių - kaip kompozitorius, pedagogas, choro dirigentas, spaudos darbuotojas.

Pernai, kai suėjo 110 metų šio kūrėjo gimimo, Vilniuje išėjusiame 2003 m. „Muzikos kalendoriuje“ (redaktorius Vaclovas Juodpulis) buvo taip rašoma:

„Ne tik jaunesnieji studijų draugai, bet ir kolegos jį vadino 'dėde Juozu'. Matyti todėl, kad tarp studijuojančių jį buvo vyriausias. Nepaisant Antrojo pasaulinio karo suirutės, kuri nubloškė jį ir Vakarus, J. Bertulis paliko ateities kartoms daugybę įvairiausių žanrų kūrinių, kurių išspausdinimu rimtai užsiėmė I. Bertulys-Bray, gyvenanti JAV. Jos dėka, matyt, galėsime geriau pažinti jo kūrybą ir, nors pavėluotai, užpildyti tas spragas, kurių dar labai daug mūsų muzikos istorijoje. Tikėtis, kad išleisti J. Bertulio opusai praturtins ir Lie-

tuvos atlikėjų repertuarą“.

Lietuvoje, gyvenantys muzikai ir atlikėjai labai laukia J. Bertulio kūrybos leidinių. Kaip žinome, pernai ten jau buvo išleisti jo kūrinių fortepionui (leidinį sudarė ir redagavo Aušra Kučinskienė). Dabar yra spausdinami ar spaudai ruošiami dar bent 3 kiti leidiniai.

Tai vis kompozitoriaus dukros Inos Bray pastangų vaisius. Ji negaili laiko ir pinigų tolimoms kelionėms į J. Žilėvičiaus - J. Kreivėno muzikologijos archyvą Čikagoje (čia patalpintas J. Bertulio archyvas) ir kataloguoja esamą medžiagą, kuri kitų žmonių mažai tėra pajudinta. Taip pat ji jau ne kartą vyko Lietuvon, kur vežė surinktą turą ir tarėsi su ten gyvenančiais muzikologais ir leidėjais.

Praeitą savaitgalį Ina vėl lankėsi Čikagoje. Ji atvyko iš Seattle, WA miesto, kuriame ji pastoviai gyvena ir dirba, nemaža laiko pašvėsdama ir lietuvių visuomenei bei kultūrinei veiklai.

Ji Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje Brighton Parke užsakė šv. Mišias komp. J. Ber-

tulio 35 metų mirties sukakties paminėjimui. Pamaldų metu skambėjo šio kūrėjo giesmės, nes jis yra parašęs ir nemažai bažnytinės muzikos.

Beje, muz. Juozo Bertulis Čikagoje gyveno nuo 1960 metų iki savo mirties. Prieš tai jis dešimtmetį praleido Los Angeles mieste. Jis dėstė lituanistinę mokyklą, daug kūrė, rašė spaudoje (nemažai jo straipsnių buvo spausdinti ir „Draugo“ dienraštyje).

Kompozitorius buvo sukuręs net operą „Sapnas sapne“, operetę, 7 baletus bei kitų didelių kūrinių - simfoniją, kantatą, Mišiu ir t.t. Sukūrė dainelių vaikams, kūrinių solistams, chorams, giesmių. Taip pat parašė „Muzikos metodikos vadovėlių“, „Muzikos vadovėlių“ ir kt. Surinko apie 500 liaudies dainų.

Čia išvardinta tik maža Juozo Bertulio, kurio 35 metų mirties sukaktį minime, kūrybos ir veiklos dalis. Norėjome bent trumpai prisiminti ir pagerbti šį nusipelnusį žmogų - kūrėją.

Edvardas Šulaitis

UŽBAIGTUVĖS

2004 m. rugpjūčio 20 dieną, užbaigėme savo LARK Moterų sąjungos suvažiavimą.

10 valandą ryto rinkomės į Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo parapiją, Brighton Park.

Rinkomės padėkoti Dievui, kad davė mums stiprybės.

Didžiausią našta ant savo pečių nešė Evelina Ozelenė, Sabina R. Henson ir Angelė Leščinskienė. Mes visos dirbome, bet tos trys bitelės daugiausia darbo įdėjo.

Po Mišiu visos susirinkome į „Mozerio salę“ papietauti. Čia jau mūsų laukė iš Racine atvežti skanumynai.

Salę gražiai išpuošė 20-os kuopos sąjungietės: Monika Gudaitienė, Anelė Ramanauskienė. Anelės gėlės ant stalų kvepėjo kaip jos darželis.

Mūsų nepavargstantys vyrai M. Mikutaitis ir Vytautas Stanevičius pastatė stalus. 20-oji kuopa pavaišino mielas sąjungietes.

Kai visos susėdome, prieš pradėdant pietauti, kunigas Jaunius Kelpšas sukalbėjo maldą.

Visos sesės sąjungietės šnekučiuodamos pamažu valgėme ir dalinomės mūsų suvažiavimo išpučiais.

Mūsų užbaigimą pajavainavo Veronika Pavilionienė, kuri pa-

dainavo keletą senoviškų dainų. Tuo ir užbaigėme savo suvažiavimą.

Tad sudie, mielos sąjungietės, ir iki kito karto.

Stasė Viščiuvienė

DRAUGO biuletenis
TURGUS

773-585-9500 • FAX 773-585-8284

vardas _____

pavardė _____

adresas _____

miestas _____

telefonas _____

MANO NEMOKAMAS SKELBIMAS

SKELBIMAI

• **PIGIAUSIA - NE PATIKIMIAUSIA!** Kortelės dažnai nesuveikia. Paskutinės minutės nutrupa. O kaip su bendrovėmis, kurių centrinės net ne JAV ir siūlo ypatingus įkainius? Dažniausiai tai prastas internetinio tipo, o ne telefoninis ryšys. Protingas vartotojas renkasi amerikiečių firmą (įst. 1993 m.) LITCOM. Į Lietuvą iš namų ar mobilaus telefono TIK 11,9 ct., o JAV - 4,9 ct. Jokių mėnesinių mokesčių, jokių papildomų kodų. Išklotinę gaunate su savo vietine sąskaita. Registruokitės lietuviškai 708-386-0556. Taupykite šiandien su LITCOM! Dėmesio! Įkainis galioja tik naujiems klientams!

Muziko Juozo Bertulio pagerbimas. Dainuoja Jaunimo centro choras.